

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 1.1
Título	Medidas de Redución de Risco de Desastres
Descrición detallada	Número de persoas implicadas en medidas de redución de risco de desastres no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Refírese ás persoas que, como resultado da súa participación na intervención, participan e promoven accións, medidas e estratexias deseñadas para previr a creación de novos riscos de desastres, reducir os riscos existentes e fortalecer a resiliencia das comunidades ante ameazas naturais ou causadas polo ser humano. A redución do risco de desastres refírese ao conxunto de políticas, estratexias e accións destinadas a: • previr a creación de novos riscos de desastres, • reducir os riscos existentes • fortalecer a resiliencia das comunidades ante ameazas naturais ou provocadas polo ser humano. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador: 1. Sistemas de alerta temperá con participación comunitaria ▪ Implantar sistemas de alerta temperá que non só avisen de desastres inminentes, senón que tamén impliquen á comunidade no control e na presentación de datos. Isto pode incluír a formación de grupos locais de voluntarios para axudar a recompilar e difundir información sobre posibles ameazas. ▪ Formar á comunidade no uso e mantemento destes sistemas, garantindo que entendan como actuar de xeito eficaz cando se emitan as alertas. 2. Educación e formación en preparación para desastres ▪ Organizar obradoiros e simulacros de evacuación que ensinen aos membros da comunidade como prepararse e responder a diferentes tipos de desastres, incluíndo formación en primeiros auxilios, uso de equipos de emerxencia e técnicas de evacuación seguras. ▪ Desenvolver programas educativos en escolas e centros comunitarios que fomenten unha cultura de seguridade e preparación desde unha idade temperá. 3. Fortalecemento das infraestruturas locais coa participación da comunidade ▪ Apoiar proxectos de mellora de infraestruturas que impliquen directamente á comunidade no deseño e implantación. Por exemplo, a construción de refuxios comunitarios ou a mellora dos sistemas de drenaxe para o control de inundacións pódese levar a cabo coa participación activa dos residentes locais. ▪ Implantar programas que formen aos residentes en técnicas de construción resilientes e sostibles, que non só melloren a infraestrutura local, senón que tamén aumenten os coñecementos e as habilidades da comunidade. 4. Desenvolvemento de capacidades e formación de redes de resposta comunitaria ▪ Crear e apoiar equipos de resposta rápida dentro das comunidades, adestrados e equipados para responder de inmediato en caso de desastre. Estes equipos poden

	incluir voluntarios adestrados en busca e rescate, asistencia médica básica e coordinación de evacuacións. Facilitar a formación de redes entre estas comunidades e organizacións locais, nacionais e internacionais para garantir o apoio mutuo e o intercambio de recursos e coñecementos en situacións de emerxencia.
Unidade de medida	Número total de persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúe o número de persoas ou cifras de poboación que se poderían beneficiar das medidas de redución de risco de desastres. Isto inclúe ás persoas das que se teña constancia, verificada con rexistros documentais, da súa participación directa nas actividades ou medidas organizadas ou que recibiron algún servizo (por exemplo, formación) no marco da intervención. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	As persoas que recibiron formación sobre risco de desastres tamén se contabilizan no IRC 13.1 – “Información e sensibilización ambiental”

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC .1.2
Título	Organismos de Redución de Risco de Desastres
Descrición detallada	Número de organismos locais, rexionais ou nacionais que adoptan estratexias e medidas de redución do risco de desastres no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Refírese aos organismos públicos responsables de: ▪ Diseñar e implantar plans de RRD e de emerxencia a nivel nacional, rexional ou comunitario. ▪ Coordinar as accións de prevención, mitigación, preparación, resposta e recuperación ante desastres. ▪ Colaborar con organismos internacionais e axencias humanitarias na resposta. ▪ Xestionar os centros de mando e coordinación para rescates, evacuacións e primeiros auxilios. A continuación, ofrécese algúns tipos de estratexias ou medidas que adoitan ser impulsadas nas intervencións dentro do marco deste indicador: 1. Gobernanza e políticas públicas ▪ Desenvolver marcos legais, políticas e estratexias nacionais para a redución do risco de desastres (RRD) ▪ Fortalecer as capacidades institucionais e de coordinación intersectorial en RRD ▪ Descentralizar a xestión do risco cara a gobernos locais e comunidades ▪ Integrar a RRD nas políticas e plans de desenvolvemento sostible 2. Identificación e avaliación de riscos ▪ Realizar avaliacións de ameazas múltiples e análises de riscos ▪ Desenvolver sistemas de control, alerta temperá e comunicación de riscos ▪ Elaborar mapas de riscos e bases de datos sobre perdas por desastres 3. Redución dos riscos existentes ▪ Implantar medidas estruturais como obras de mitigación e reforzo de infraestrutura crítica ▪ Adoptar normas de construción e códigos de edificación resilientes ▪ Levar a cabo unha xestión ambiental sostible e a protección dos ecosistemas ▪ Recolocar os asentamentos humanos de zonas de alto risco 4. Preparación e resposta ▪ Desenvolver plans de continxencia, protocolos de resposta e sistemas de comando de incidentes ▪ Fortalecer as capacidades de resposta das institucións de protección civil e de primeira resposta ▪ Realizar simulacros e formación comunitaria en preparación ▪ Asegurar reservas de subministracións de emerxencia e refuxios temporais 5. Transferencia de riscos ▪ Implantar mecanismos de protección financeira como seguros e fondos de continxencia ▪ Facilitar o acceso ao crédito e ao financiamento para a recuperación posterior a un desastre.

	6. Educación e concienciación ▪ Incluir a RRD nos programas educativos formais e non formais ▪ Realizar campañas de concienciación pública sobre os riscos de desastres
Unidade de medida	Número total de entidades (personalidade xurídica) Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Refírese exclusivamente a organismos ou entidades públicas. Considerarase que se contou co apoio da CE cando esta interveña mediante cooperación técnica ou financeira no proceso de planificación, formulación e deseño, nos procesos de diálogo e consulta social ou na creación do marco legal e normativo ou procesos legislativos. Para seren incluídos neste indicador, os organismos deben ter adoptado medidas e/ou estratexias; é dicir, deben ter sido aprobadas, integradas nos seus sistemas ou procesos habituais ou postas en funcionamento no marco da execución da intervención. Non se contabilizan os organismos que reciben formación, asistencia técnica ou recursos sen que se tome ningunha medida relacionada co contido da intervención.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 2.1
Título	Inseguridade alimentaria
Descrición detallada	Número de persoas con inseguridade alimentaria que reciben axuda no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	Este indicador está ligado á entrega directa de alimentos ou á entrega de diñeiro ou similar para a compra de alimentos. Tamén está relacionado coa información ou a formación para unha mellor toma de decisións en materia de nutrición. Inseguridade alimentaria: refírese á falta de acceso seguro e consistente a alimentos suficientes e nutritivos necesarios para manter un estilo de vida saudable e activo. Este indicador refírese a persoas que se atopan nunha das seguintes situacións: 1. Falta ou problemas para acceder a alimentos ▪ Falta de ingresos: Cando os ingresos dunha familia non son suficientes para cubrir as necesidades alimentarias básicas. ▪ Limitacións físicas para acceder a alimentos: Dificultades para acceder fisicamente a mercados ou puntos de venda debido á distancia, problemas de transporte ou barreiras xeográficas. 2. Falta ou problemas de dispoñibilidade de alimentos ▪ Inconsistencia na oferta de alimentos: Períodos frecuentes nos que os alimentos necesarios non están dispoñibles na comunidade ou no mercado local. ▪ Falta de diversidade alimentaria: Unha oferta limitada de alimentos que impide unha dieta variada e equilibrada, esencial para satisfacer as necesidades nutricionais. 3. Problemas co uso dos alimentos ▪ Inxesta insuficiente de nutrientes: Consumo de alimentos que non cumpren os requisitos nutricionais mínimos para un desenvolvemento e mantemento saudable do corpo, identificable mediante enquisas dietéticas. ▪ Condicións de saúde que afectan á nutrición: Problemas de saúde que impiden a correcta absorción de nutrientes ou que requiren dietas especiais ás que o individuo non ten acceso. Débese computar no indicador datos de persoas destinatarias de intervencións de asistencia alimentaria para asegurar o seu acceso de maneira temporal a alimentos e nutrientes axeitados e en cantidade suficiente que complementen nutricionalmente a súa dieta. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador: 1. Distribución de alimentos ▪ Entrega de cestas de alimentos básicos, racións de alimentos ou paquetes nutricionais complementarios. ▪ Programas de alimentación escolar: subministración de comidas nas escolas para garantir unha nutrición axeitada dos nenos e fomentar a asistencia escolar. ▪ Bancos de alimentos e distribucións de emerxencia: establecer puntos de acceso para a distribución de alimentos en comunidades afectadas por crises económicas ou desastres naturais.

	2. Transferencias de diñeiro e vales alimentarios - Programas de transferencia de diñeiro: subministración de diñeiro directamente aos fogares para que teñan a liberdade de mercar alimentos que satisfagan as súas necesidades dietéticas e preferencias culturais. - Vales de comida: subministración de cupóns ou tarxetas que se poden trocar por comida en establecementos asociados, garantindo o acceso a alimentos nutritivos. 3. Educación e capacitación nutricional - Programas de educación alimentaria: ensinar á xente sobre nutrición e prácticas de cociña saudables para mellorar o uso dos alimentos que reciben. - Saúde e nutrición: Integración de servizos de saúde que aborden directamente a malnutrición, incluíndo a suplementación con micronutrientes e os programas de alimentación escolar
Unidade de medida	Número total de persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	NON se contemplan neste indicador as persoas que reciben apoio para a mellora da produción de alimentos en pequenas explotacións familiares, que se contempla no IRC 2.2 – "Pequenos/as produtores/as que reciben apoio ou asistencia" NON se contemplan neste indicador a atención a casos de desnutrición aguda grave, que se contemplan como persoas que reciben atención sanitaria e computan no indicador IRC 3.1 – "Acceso a atención sanitaria". Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador. Se só se dispoñen de datos de fogares, débese empregar unha estimación do número medio de membros por fogar no contexto xeográfico correspondente.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 2.2
Título	Pequenos/as produtores/as que reciben apoio ou asistencia
Descrición detallada	Número de pequenos/as produtores/as agrícolas, gandeiros, pesqueiros ou acuícolas que reciben apoio ou asistencia no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	Este indicador está ligado á prestación de apoio ou asistencia co obxectivo principal de mellorar producción de alimentos para a subsistencia de pequenos/as produtores/as. Estas persoas poden ser produtores/as que xestionan unidades de produción a pequena escala (pequenas explotacións agrícolas, forestais e pesqueiras en zonas rurais, agricultura familiar, pesca artesanal etc.) caracterizadas xeralmente por: ▪ a produción está orientada preponderantemente ao autoconsumo, con acceso limitado aos recursos. Practica unha produción de subsistencia. ▪ a xestión da explotación recae principalmente nunha familia ou nun grupo de familias que traballan xuntas. Os membros da familia desempeñan un papel activo na produción, na toma de decisións e na xestión. ▪ son de tamaño moderado ou pequeno en comparación coas operacións agrícolas comerciais a grande escala. ▪ os excedentes véndense nos mercados locais: os seus ingresos proveñen da súa propia produción e, en moitos casos, estes ingresos constitúen a parte principal da economía familiar. O indicador debería incluír datos sobre os beneficiarios das intervencións para apoiar a produción agrícola e gandeira e o comercio de excedentes a pequena escala, a prestación de servizos de asesoramento e asistencia técnica para a introdución de novas técnicas que melloren a produtividade e a sostibilidade da produción de alimentos nutritivos, a entrega de paquetes de ferramentas e recursos para facilitar a produción agrícola e gandeira nestas explotacións, a instalación de infraestruturas e sistemas de rega etc. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador: 1. Mellorar o acceso a recursos agrícolas e tecnoloxía ▪ Distribución de sementes e fertilizantes: proporcionarlles aos pequenos agricultores acceso a sementes e fertilizantes mellorados que poden aumentar significativamente os rendementos. ▪ Tecnoloxía axeitada: implantación de tecnoloxías agrícolas adaptadas a pequenas escalas como ferramentas manuais melloradas, sistemas de rega de baixo custo e tecnoloxías de conservación do solo. ▪ Promoción de tecnoloxías e prácticas sostibles: fomento da adopción de tecnoloxías que permitan unha produción máis eficiente cun menor impacto ambiental. 2. Capacitación e asistencia técnica

	▪ Formación en prácticas agrícolas sostibles: formación de agricultores en técnicas como a agricultura de conservación, a xestión integrada de pragas e a agricultura ecolóxica. ▪ Extensión rural: proporcionar asistencia técnica continua a través de axentes de extensión que traballan directamente nas comunidades agrícolas para mellorar as prácticas agrícolas e de xestión. 3. Apoio á asociación e o acceso ao mercado ▪ Desenvolvemento de cooperativas e organizacións de pequenos produtores: Promover a creación de grupos de produtores (GPF, cooperativas ou asociacións de produtores) ou fortalecer os xa existentes. ▪ Conexións de mercado: Promover cadeas de valor inclusivas e sostibles conectando os produtores cos mercados. 4. Fortalecemento das infraestruturas rurais ▪ Mellora das infraestruturas de transporte e almacenamento: construción e mantemento de estradas rurais, sistemas de almacenamento de grans e centros de recollida para facilitar o acceso ao mercado e reducir as perdas poscolleita. ▪ Sistemas de rega: desenvolver infraestruturas de rega para garantir o abastecemento de auga, especialmente en rexións propensas á seca. 5. Acceso a financiamento ▪ Microfinanzas e crédito rural: proporcionar acceso a crédito a pequena escala, a miúdo a través de bancos comunitarios ou institucións microfinanceiras, para que os agricultores poidan investir en melloras produtivas. ▪ Seguros agrícolas: desenvolver produtos de seguros adaptados ás necesidades dos pequenos agricultores para protexelos dos riscos climáticos e do mercado. 6. Sostibilidade e xestión ambiental ▪ Promover prácticas como a agricultura rexenerativa, a agroecoloxía e a xestión integrada de pragas, entre outras 7. Acceso á terra ▪ Mellora do acceso á terra mediante reformas agrarias, redistribución de terras, regularización dos títulos de propiedade ou facilitación de arrendamentos agrícolas accesibles, garantindo dereitos legais sobre a terra, redistribuíndo terras a pequenos agricultores e mellorando a seguridade da tenencia etc.
Unidade de medida	Número total de persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	NON se contempla neste indicador o apoio a pequenas ou medianas empresas /cooperativas con persoal asalariado e cunha orientación máis comercial, destinando maior parte da súa produción ao mercado (non orientadas ao autoconsumo), que se contemplan no IRC 9.1 - "MIPEMES e/ou cooperativas que recibiron apoio". Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.

	Se só se dispoñen de datos por familias/fogar, débese empregar unha estimación do número medio de membros por fogar no contexto xeográfico correspondente.
Vinculación con outros IRC	No caso de intervencións que apoién ás mulleres produtoras coa entrega eficaz de recursos e medios de produción, os datos tamén deben computarse no indicador IRC 5.6 - "Acceso das mulleres aos recursos". Os e as produtores/as que especificamente sexan apoiados en prácticas sostibles de produción agrícola, gandeira, pesqueira ou acuícola deben contabilizarse tamén no indicador IRC 12.2 - "Pequenos/as produtores/as capacitados/as en sustentabilidade".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 3.1
Título	Acceso a atención sanitaria
Descrición detallada	Número de persoas que melloran o seu acceso a atención sanitaria no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	O indicador debería incluír datos sobre os destinatarios que recibiron algún tipo de atención sanitaria asociada ás accións da intervención. Tamén deben incluírse as persoas que, como resultado da intervención, utilizaron calquera nivel de infraestrutura sanitaria (centros de saúde, postos de saúde, unidades de saúde, hospitais etc.) que foron construídas, instaladas e/ou rehabilitadas, equipadas, subministradas ou dotadas de persoal total ou parcialmente no marco da intervención. Isto tamén inclúe os destinatarios de intervencións que proporcionan acceso a medicamentos, vacinas e outros produtos sanitarios esenciais. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador: - Servizos de atención primaria de saúde - Construción e mellora de instalacións médicas: desenvolvemento, construción ou rehabilitación de instalacións sanitarias como hospitais, clínicas e centros de saúde para mellorar a accesibilidade física en zonas onde o acceso á atención sanitaria é limitado. - Subministración de persoal, equipamento médico e subministracións: Subministración de profesionais sanitarios, subministración de equipos esenciais, medicamentos e outros recursos necesarios para o funcionamento dos servizos sanitarios. - Subministración de medicamentos esenciais: garantir a dispoñibilidade de medicamentos esenciais a prezos accesibles mediante a colaboración con empresas farmacéuticas, gobernos e organizacións internacionais. - Mellorar o acceso á protección social e á saúde - Desenvolvemento de políticas públicas para garantir o acceso á saúde: Colaborar cos gobernos para crear marcos legais que promovan a inclusión de grupos vulnerables nos sistemas de saúde e protección social. - Integrar os servizos sanitarios e os seguros médicos nos programas de asistencia social existentes para garantir que as persoas vulnerables teñan acceso á atención médica. - Creación de sistemas de microseguros: Establecer sistemas de microseguros de saúde accesibles para persoas de baixos ingresos, proporcionando cobertura para os servizos básicos de saúde. - Mellorar o acceso aos servizos de saúde en zonas remotas ou marxinadas ou en caso de emerxencias. - A atención sanitaria pódese prestar a través de varios métodos, incluíndo clínicas móbiles, hospitais de campaña, centros de saúde temporais, puntos de atención médica móbiles, brigadas médicas, telemedicina e a integración de servizos de saúde en refuxios temporais e campamentos de desprazados internos. - Establecemento de puntos de atención permanentes: Crear pequenos centros ou puntos de saúde nas comunidades para prestar servizos continuos e accesibles. - Servizos de saúde reprodutiva e materno-infantil - Programas de saúde materna: Servizos prenatais, natais e posnatais para garantir embarazos e partos seguros.

	- Planificación familiar e saúde sexual: Prestación de información e servizos relacionados cos métodos anticonceptivos e a saúde sexual responsable. 5. Prevención e control de enfermidades - Vacinación: campañas de inmunización para previr enfermidades transmisibles comúns. - Prevención de enfermidades crónicas: Programas para a detección e o xestión precoz de enfermidades crónicas como a diabetes, a hipertensión e o cancro. 6. Resposta a emerxencias e crises - Xestión de crises sanitarias: Intervencións rápidas en casos de brotes de enfermidades, desastres naturais ou conflitos que afecten a infraestruturas de saúde. 7. Mellorar a saúde mental - Servizos de apoio psicolóxico: Prestación de servizos de saúde mental, incluíndo terapia e asesoramento, especialmente en contextos afectados por conflitos ou desastres. - Proporcionar acceso a asesoramento e apoio emocional, especialmente en comunidades afectadas por crises, conflitos ou desastres naturais.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúe o número de persoas ou cifras de poboación que se poderían beneficiar de actuacións ou melloras levadas a cabo. Cóntanse as persoas das que se ten constancia, verificado con rexistros documentais, que recibiron ou fixeron uso directamente dalgún servizo sanitario derivado ou ligado ás melloras ou actuacións realizadas no marco e no período da intervención. En caso de dispor dos datos por consultas realizadas NON se debe equiparar directamente con persoas polo que é necesario depurar os datos. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	No caso de intervencións que inclúen a vacinación de nenas e nenos, os datos tamén deben computarse no indicador IRC 3.4 - "Número de nenas e nenos aos que se lles aplican vacinas".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 3.2
Título	Persoal sanitario
Descrición detallada	Número de persoal sanitario que recibe formación no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Débase informar do número de persoal sanitario que recibiu algún tipo de formación, educación ou asistencia técnica no marco da intervención. Este indicador tamén inclúe as persoas que teñen unha función ou responsabilidade específica de prestar atención sanitaria, mesmo que non teñan a "status xurídico profesional" do persoal sanitario. O persoal sanitario que se contará inclúe: persoal médico e especialistas, persoal de enfermaría, matronas, técnicos de laboratorio, farmacéuticos, traballadores e promotores comunitarios de saúde, persoal médico de emerxencias etc. Estas son algunhas das categorías xerais, pero é importante ter en conta que a diversidade de funcións e especializacións dentro da profesión sanitaria pode variar significativamente dependendo do contexto xeográfico e das necesidades específicas; e poden ser tidos en conta. Este indicador tamén inclúe as persoas que teñen unha función ou responsabilidade específica de prestar atención sanitaria, mesmo que non teñan a "status xurídico profesional" do persoal sanitario. Tamén pode incluír funcionarios públicos, persoal a cargo do Estado, institucións privadas, comunidades etc. A continuación ofrécese algúns tipos de intervención no marco deste indicador: - Formación baseada en competencias - Desenvolvemento de currículos especializados: creación e actualización de currículos baseados en competencias que aborden as habilidades específicas requiridas no ámbito sanitario local. - Educación continua e educación permanente - Seminarios e obradoiros: organización de eventos educativos regulares para manter o persoal sanitario ao día cos últimos avances en medicina e técnicas de atención. - Aprendizaxe en liña e tecnoloxías da información: implantación de plataformas de aprendizaxe en liña para facilitar o acceso continuo aos recursos educativos. - Mentoría e apoio no lugar de traballo - Programas de mentoría: establecemento de sistemas de mentoría nos que profesionais con experiencia apoien e orienten aos traballadores sanitarios máis novos ou con menos experiencia. - Especialización e capacitación avanzada - Capacitación en especialidades: ofrecer oportunidades de formación en especialidades específicas, como pediatría, obstetricia e xinecoloxía, saúde comunitaria, vixilancia epidemiolóxica e saúde pública. - Intercambios e prácticas: programas que permiten ao persoal sanitario adquirir experiencia e formación noutros países ou en centros médicos avanzados. - Colaboración con institucións educativas e profesionais

	▪ Colaboracións con universidades: colaboracións con universidades e facultades de medicina para garantir que a formación estea aliñada cos estándares internacionais e adaptada ás necesidades locais. ▪ Certificacións e acreditacións: facilitar o acceso a certificacións profesionais que apoien a competencia do persoal sanitario no mercado laboral global. 6. Capacitación en Promoción da Saúde ▪ Campañas de saúde: preparar aos promotores para organizar e executar campañas de saúde sobre vacinación, saneamento, nutrición e outros temas clave. ▪ Prevención de enfermidades: formar na implantación de programas de prevención de enfermidades específicas como a diabetes, a hipertensión e o VIH. 7. Desenvolvemento de habilidades de xestión sanitaria ▪ Xestión de instalacións de saúde: capacitación en administración de recursos, liderado e xestión de persoal, esencial para o funcionamento eficiente das instalacións de saúde.
Unidade de medida	Número total de persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Cóntanse as persoas das que se ten constancia, verificado con rexistros documentais, que recibiron ou participaron nalgunha das modalidades de capacitación anteriormente descritas. Compútase a participación, e non necesariamente deben recibir unha titulación ou algunha certificación tras a mesma para poder contabilizalas no indicador. Existe o risco de dobre contabilización de persoas dentro da mesma intervención, porque a mesma persoa pode recibir, como resultado das actividades realizadas, varios tipos de capacitación compatible coa descrición do indicador ou pode ter participado en varias sesións de formación. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 3.3
Título	Saúde sexual e reprodutiva
Descrición detallada	Número de mulleres, homes e adolescentes que recibiron asistencia en planificación familiar, dereitos sexuais e reprodutivos (RS), control do embarazo, parto seguro e atención posparto no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	No contexto das intervencións sanitarias internacionais, un "adolescente" refírese xeralmente a unha persoa nova de entre 10 e 19 anos. Esta definición é amplamente empregada por organizacións como a Organización Mundial da Saúde (OMS) e outras entidades de saúde pública. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador: 1. Educación e concienciación ▪ Programas integrais de educación sexual: proporcionan información clara e cientificamente precisa sobre temas relacionados coa sexualidade, as relacións, os dereitos sexuais e reprodutivos e os métodos anticonceptivos. ▪ Campañas de sensibilización: desenvolver campañas dirixidas a comunidades específicas para promover a importancia da saúde sexual e reprodutiva e reducir o estigma asociado a estes problemas. 2. Acceso a servizos de saúde reprodutiva ▪ Clínicas e servizos especializados: establecer e manter clínicas que ofrezan unha gama completa de servizos de saúde reprodutiva, incluíndo exames xinecolóxicos, probas de detección, tratamento e asesoramento. ▪ Servizos de planificación familiar: proporcionar acceso a unha variedade de métodos anticonceptivos e educación sobre planificación familiar para que as mulleres e as adolescentes poidan tomar decisións informadas. 3. Prevención e tratamento de enfermidades de transmisión sexual (ETS) ▪ Programas de prevención de ETS: ofrecen probas, tratamento e educación regulares sobre as ETS para previr a súa propagación e tratalas eficazmente nas fases iniciais. ▪ Vacinación contra o VPH: promover e facilitar a vacinación contra o virus do papiloma humano (VPH) para previr o cancro de colo de útero e outras enfermidades relacionadas. 4. Servizos de saúde materna ▪ Atención prenatal e posnatal: garantir que as mulleres embarazadas reciban atención regular antes e despois do parto para promover a saúde tanto da nai como do bebé. ▪ Atención obstétrica de emerxencia: establecer servizos accesibles para xestionar as complicacións durante o embarazo e o parto. 5. Apoio psicosocial e asesoramento ▪ Asesoramento individual e grupal: proporcionar espazos seguros onde se poidan tratar problemas e preocupacións relacionadas coa saúde sexual e reprodutiva. ▪ Programas de apoio á saúde mental: integración da saúde mental nos servizos de saúde sexual e reprodutiva, recoñecendo o impacto emocional e psicolóxico de problemas como a violencia de xénero e o embarazo na adolescencia. 6. Apoderamento e participación comunitaria

	- Formación de líderes locais: capacitar a mulleres, homes e mozos para que sirvan como líderes nas súas comunidades para promover a saúde sexual e reprodutiva. - Redes de apoio comunitario: crear redes de apoio que permitan que mulleres, homes e adolescentes compartan experiencias e reciban axuda con problemas de saúde sexual e reprodutiva.
Unidade de medida	Número total de persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúe o número de persoas ou cifras de poboación que se poderían beneficiar de actuacións ou melloras levadas a cabo. Cóntanse as persoas das que se ten constancia, verificado con rexistros documentais, que recibiron ou fixeron uso directamente dalgún servizo sanitario derivado ou ligado ás melloras ou actuacións realizadas no marco e no período da intervención. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 3.4
Título	Nenas e nenos vacinados
Descrición detallada	Número total de nenos e nenos vacinados no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Aínda que no contexto das campañas de vacinación, o grupo de "nenos e nenos" adoita centrarse en aqueles desde o nacemento ata os 5 anos, para este indicador este rango pode ampliarse a 10 anos ou máis, dependendo da enfermidade específica que se preveña e das políticas locais de saúde pública. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención de capacitación no marco deste indicador: 1. Implantación de campañas de vacinación masiva: organización e execución de campañas de vacinación masiva que teñan como obxectivo inmunizar a todos os nenos dunha rexión ou país contra enfermidades específicas, como o sarampelo, a poliomielite ou a difteria. 2. Servizos integrados: ofrecer vacinas como parte dun paquete máis amplo de servizos de saúde infantil, que inclúe nutrición, saúde materna e revisións periódicas. 3. Atención primaria: incorporar a vacinación nas visitas rutineiras de atención primaria para garantir a máxima cobertura. 4. Asociacións público-privadas: colaboración con organizacións non gobernamentais, o sector privado e axencias internacionais para ampliar o alcance e a eficacia dos programas de vacinación. 5. Traballar con organizacións mundiais como a Organización Mundial da Saúde (OMS) e UNICEF para aliñar os esforzos nacionais coas iniciativas mundiais de erradicación de enfermidades.
Unidade de medida	Número total de persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Só se debe contar o número de nenos/as que se sabe que foron vacinados. Non se deben comunicar cifras potenciais ou estimadas. Existe o risco de dobre contabilización de persoas dentro da mesma intervención, porque a mesma persoa pode recibir, como resultado das actividades realizadas, varias vacinas compatibles coa descrición do indicador. Se se detecta este caso, é aconsellable garantir que cada persoa se conte só unha vez, independentemente de se recibiu varios tipos de vacinas durante o proxecto ou programa que se está notificando.
Vinculación con outros IRC	Os datos deste indicador tamén deben computarse como datos no indicador IRC 3.1 - "Persoas que melloran o seu acceso á atención sanitaria" .

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 4.1
Título	Mellora do acceso, a equidade e calidade do ensino
Descrición detallada	Número de nenos, nenas e adolescentes que melloran o seu acceso á educación e á equidade e calidade do seu ensino no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	En lugar da delimitación baseada na idade, os niveis considerados neste indicador nos proxectos educativos contemplan estudantes de: • Educación primaria • Educación secundaria (inferior ou superior) Este indicador cuantifica o número de estudantes que experimentan melloras no acceso á educación, na calidade da ensinanza ou na equidade (non necesariamente en todas elas simultaneamente) como resultado de intervencións específicas de cooperación para o desenvolvemento. A continuación móstrase unha tipoloxía de intervencións que poden achegar datos a este indicador: Intervencións para mellorar o acceso á educación ▪ Construción e rehabilitación de infraestruturas educativas, incluíndo escolas, aulas, baños separados por xénero, acceso para persoas con discapacidade etc. ▪ Programas de bolsas e axudas financeiras para estudantes en situacións de vulnerabilidade. ▪ Subministración de material escolar e recursos didácticos para o alumnado que non ten acceso a eles. ▪ Creación de programas educativos flexibles ou alternativos, como a educación a distancia, nocturna ou acelerada para estudantes en risco de exclusión. ▪ Iniciativas de educación de emerxencia, garantindo o acceso á educación en contextos de crise humanitaria, conflito ou desprazamento forzoso. Intervencións para mellorar a equidade na educación ▪ Programas específicos para a inclusión de nenas e adolescentes, especialmente en contextos onde existen barreiras de xénero na educación. ▪ Accións dirixidas a nenos, nenas e adolescentes con discapacidade, como a adaptación de materiais, a capacitación docente en educación inclusiva ou o acceso a tecnoloxía asistida. ▪ Programas de educación intercultural e multilingüe, especialmente en comunidades indíxenas ou de refuxiados. ▪ Proxectos para a reinserción educativa de nenos e adolescentes en risco de abandono escolar ou afectados por traballo infantil ou matrimonio infantil. Intervencións para mellorar a calidade do ensino, que buscan fortalecer os procesos de ensino-aprendizaxe, a formación do docente e o ambiente educativo:

	▪ Capacitación e formación continua do profesorado en metodoloxías activas, educación inclusiva, perspectivas de xénero, competencias dixitais etc. ▪ Desenvolvemento e mellora de currículos educativos aliñados cos estándares internacionais e relevantes para a realidade do alumnado. ▪ Proporcionar tecnoloxías educativas e conexión a internet, reducindo a brecha dixital no ensino. ▪ Fortalecer os sistemas de avaliación educativa para medir e mellorar a aprendizaxe. ▪ Intervencións en saúde e benestar escolar, como alimentación escolar, apoio psicosocial e prevención da violencia nas escolas. Accións que reforzan a capacidade dos equipos directivos e as estruturas de xestión educativa para garantir unha educación máis inclusiva, equitativa e de alta calidade: ▪ Formación en liderado pedagógico e xestión escolar para directores e equipos de xestión. ▪ Reforzar a planificación e a xestión de recursos (orçamento, materiais, persoal docente etc.). ▪ Desenvolvemento de políticas internas de inclusión e equidade nas escolas (por exemplo, protocolos contra a violencia de xénero ou plans de apoio para o alumnado con necesidades especiais). ▪ Sistemas de control e avaliación escolar, incluído o uso de datos para mellorar a toma de decisións. ▪ Promover a participación da comunidade educativa na xestión do centro (profesorado, familias, estudantes).
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Quedan excluídos deste indicador os estudantes en ciclos, itinerarios ou programas regrados de formación técnico-profesional, que se contabilizan no IRC 4.3 – "Mellora de acceso ou calidade da Formación Técnico-Profesional". Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou ter desenvolvido varias liñas de actuación das contempladas nesta ficha técnica do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 4.2
Título	Docentes capacitados/as
Descrición detallada	Número de persoal docente que recibe formación para mellorar as súas competencias e a calidade da docencia no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	O persoal docente que se debe contabilizar inclúe todos os niveis: profesorado de Educación Infantil, preescolar ou maternal; docentes de Educación Primaria; Educación Secundaria ou Media; de Educación Técnica e Profesional; Educación Superior, Profesorado Especializado, Arte e Cultura, Educación Física; de Educación a Distancia ou Virtual. Do mesmo xeito, non se fai distinción entre o "status xurídico profesional" do persoal docente, e isto inclúe o persoal a cargo do Estado, institucións privadas, comunidades ou familias etc. Estas son algunhas das categorías xerais do persoal docente, pero é importante ter en conta que a diversidade de funcións e especializacións dentro da profesión docente pode variar significativamente dependendo do contexto xeográfico e educativo e das necesidades específicas. A formación pode abarcar unha variedade de áreas, como metodoloxías de ensino innovadoras, o uso eficaz da tecnoloxía educativa, a xestión da diversidade na aula, a avaliación da aprendizaxe e outros aspectos relevantes para a mellora continua das prácticas docentes. A continuación, detállanse algunhas das principais liñas de actuación neste eido: ▪ Formación inicial. ▪ Formación continua e desenvolvemento profesional. ▪ Mentoría e titoría. ▪ Desenvolvemento de habilidades pedagóxicas. ▪ Actualización curricular e recursos educativos. ▪ Formación en educación inclusiva e de xénero. ▪ Formación en ensino de idiomas e educación intercultural. ▪ Apoio para o uso da tecnoloxía educativa. ▪ Fomento da reflexión e a investigación pedagóxica. ▪ Desenvolvemento de habilidades socioemocionais e de xestión da aula. ▪ Promover a colaboración e o traballo en equipo.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Existe o risco de dobre contabilización de persoas dentro da mesma intervención, porque a mesma persoa pode recibir, como resultado das actividades realizadas, varios tipos de capacitación compatible coa descrición do indicador ou pode ter participado en varias sesións de formación. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 4.3
Título	Mellora de acceso ou calidade da formación técnica e profesional
Descrición detallada	Número de persoas que melloran o acceso e/ou a calidade da formación técnica e profesional no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Este indicador inclúe as persoas matriculadas en ensinos ou itinerarios formativos regulados (con certificación oficial e impartidos en centros públicos ou privados acreditados). Inclúese intervencións orientadas a centros de formación técnico-profesional que reciban apoio para mellorar as súas instalacións, equipos humanos, equipamentos, ou para mellorar a calidade do ensino a través de accións como: novos deseños e adecuacións curriculares; dotación de novas tecnoloxías a centros, talleres e laboratorios; investigacións sobre tendencias no mercado laboral; formación de docentes ou o fomento de programas de prácticas en empresas. A formación pode adoptar diferentes formas, a saber: ▪ Cursos técnicos, programas de certificación, diplomas ou títulos asociados que se centren en oficios especializados, como carpintería, fontanería, soldadura, cosmetoloxía e outros; ou áreas específicas de coñecemento e habilidades, como tecnoloxías da información, enfermaría, electricidade, mecánica, xestión empresarial, entre outras. ▪ A través de prácticas, programas de aprendizaxe ou prácticas laborais, as persoas adquiren experiencia práctica e habilidades mentres traballan baixo a supervisión de profesionais experimentados. ▪ En concreto, isto inclúe o alumnado matriculado en escolas obradoiro que se centran nunha ampla variedade de oficios e sectores, como a construción, a carpintería, a fontanería, a restauración do patrimonio cultural e natural, a agricultura, a informática etc.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Cando o apoio se limite a unha ou máis especialidades (por exemplo, turismo, restauración etc.), só se incluírá no indicador o alumnado que se beneficie directamente desa materia ou especialidade. Cando o programa de reforzo estea limitado a un ou máis centros de formación técnico-profesional, só se computarán os estudantes pertencentes a eses centros. Este indicador non inclúe as persoas que participan en formación técnico-profesional non regulada (sen titulacións oficiais e fóra de centros acreditados): ▪ Exemplo 1: as persoas que reciben formación en xestión empresarial relacionada co desenvolvemento dos seus proxectos non se incluírían neste indicador, pero si se contabilizarían no indicador IRC 8.1: "Emprendedores/as apoiados".

	▪ Exemplo 2: as persoas formadas na xestión e mantemento de infraestruturas hídricas comunitarias, no marco dunha intervención de acceso á auga, non se computarían neste indicador, senón no IRC 6.3. - "Información sobre hixiene, xestión da auga e saneamento"
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 4.4
Título	Participantes nas accións de EpD
Descrición detallada	Número de persoas que participan en accións de Educación para o desenvolvemento ou Educación para a cidadanía Global.
Descricións adicionais	Estas actividades pretenden non só informar á xente sobre os desafíos do desenvolvemento global, senón tamén apoderala para converterse en axentes de cambio nas súas propias comunidades e en todo o mundo. Para calcular este indicador teranse en conta as persoas participantes en intervencións de Educación para o desenvolvemento ou Educación para a cidadanía Global, tanto nos ámbitos da educación formal (escolas e universidades), da educación "non formal" (espazos de lecer e tempo libre...) e da educación "informal" (medios de comunicación, redes sociais...). No ámbito formal, inclúense as intervencións de: ▪ Integración curricular: desenvolvemento e implantación de plans de estudo que inclúan temas relacionados coa educación para o desenvolvemento, como a xustiza social, os dereitos humanos, a sostibilidade ambiental e a equidade de xénero. Isto pode implicar a revisión e actualización do contido de varias materias para incorporar estes temas de forma transversal. ▪ Formación do profesorado: capacitación continua para o profesorado en metodoloxías e contidos relacionados coa educación para o desenvolvemento. Isto pode incluír obradoiros, seminarios e cursos de actualización que proporcionen ao profesorado as ferramentas que precisa para ensinar estes temas de forma eficaz. ▪ Actividades extracurriculares: organización de clubs, grupos de debate e actividades extracurriculares que permitan ao alumnado explorar e actuar sobre cuestións de desenvolvemento sostible e xustiza social fóra da aula. Isto pode incluír voluntariado, campañas de sensibilización e proxectos comunitarios. ▪ Alianzas e colaboracións: establecemento de alianzas con organizacións non gobernamentais, institucións académicas e comunidades locais para mellorar a aprendizaxe do alumnado mediante a cooperación e a participación en proxectos reais. ▪ Uso das TIC: uso das tecnoloxías da información e a comunicación para acceder a recursos educativos globais, participar en foros internacionais e colaborar en proxectos con estudantes doutras partes do mundo. Isto inclúe o uso de plataformas en liña, redes sociais e ferramentas de comunicación dixital para a aprendizaxe colaborativa. ▪ Educación en valores e competencias: enfoque no desenvolvemento de valores como a solidariedade, a xustiza, a empatía e o respecto pola diversidade, así como competencias como o pensamento crítico, a resolución de problemas e o traballo en equipo. Isto conséguese a través de actividades educativas que promoven a reflexión e o debate. No ámbito non formal, os proxectos de educación para o desenvolvemento levan a cabo unha variedade de actividades deseñadas para fomentar a concienciación, a participación activa e o desenvolvemento de competencias e valores en diversas comunidades. Algunhas das actividades máis comúns inclúen:

	▪ Obradoiros e seminarios: sesións educativas que abordan temas específicos relacionados co desenvolvemento sostible, a xustiza social, os dereitos humanos e outras cuestións relevantes. Estes obradoiros poden estar dirixidos a diferentes grupos de idade e poden incluír dinámicas participativas, debates e actividades prácticas. ▪ Campañas de sensibilización: iniciativas para concienciar á opinión pública sobre problemas globais e locais, utilizando os medios de comunicación, as redes sociais, eventos públicos e materiais educativos. Estas campañas poden incluír a distribución de folletos, charlas e a organización de eventos comunitarios. ▪ Voluntariado e servizo comunitario: programas que permiten aos participantes involucrarse directamente en proxectos de desenvolvemento nas súas comunidades ou no estranxeiro. Isto pode incluír actividades como a construción de infraestruturas, a ensinanza de habilidades, a participación en proxectos ambientais e a asistencia en situacións de emerxencia. ▪ Proxectos de aprendizaxe-servizo: unha combinación de aprendizaxe e servizo comunitario, onde os participantes aplican os seus coñecementos e habilidades para abordar as necesidades reais da comunidade ao tempo que desenvolven unha comprensión máis profunda dos problemas de desenvolvemento. ▪ Intercambios e experiencias internacionais: programas que ofrecen aos participantes a oportunidade de viaxar e aprender sobre diferentes culturas e contextos de desenvolvemento. Estes intercambios poden incluír estadias en casas familias, prácticas en organizacións non gobernamentais e participación en proxectos comunitarios. ▪ Grupos de discusión e foros: establecer grupos de debate e foros onde a xente poida reunirse regularmente para debater e reflexionar sobre cuestións de desenvolvemento, compartir experiencias e aprender de expertos no campo. ▪ Actividades artísticas e culturais: empregar o patrimonio cultural, a arte, a música, o teatro e outras formas de expresión cultural para sensibilizar e educar sobre cuestións de desenvolvemento. Estas actividades poden incluír exposicións, obras de teatro, concertos e festivais que aborden problemas sociais e ambientais de xeito creativo e impactante. No ámbito informal, os proxectos de educación para o desenvolvemento lévanse a cabo mediante actividades que se producen de forma espontánea e non estruturada, integrándose a miúdo na vida cotiá das persoas. Estas actividades son menos formais e non están necesariamente planificadas con antelación. A tipoloxía de actividades pode ser moi ampla e diversa, sendo o aspecto clave que só se debe contabilizar o número de persoas que se sabe que recibiron a información ou participaron nas accións; non se deben reportar cifras de audiencia potenciais ou estimadas.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se deben reportar cifras potenciais ou estimadas. Só se debe computar o número de persoas das que se teña constancia, verificado con rexistros documentais, que recibiron a información ou participaron en accións que inclúen ese contido informativo ou educativo.

	Este indicador computa as intervencións realizadas en España. En canto ás campañas de información ou sensibilización nos medios de comunicación (prensa, radio, televisión, redes sociais, internet etc.), as persoas só poden ser consideradas destinatarias reais cando existen datos sobre o alcance real da audiencia, proporcionados por unha entidade especializada na campaña e baixo unha metodoloxía verificada. Algúns actores sitúan as súas accións no marco da Educación para a Transformación Social, que non é comparable á Educación para o Desenvolvemento, tal e como a concibe o CAD; polo tanto, non se poden ter en conta estas cifras.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 5.1
Título	Información sobre igualdade de xénero
Descrición detallada	Número de persoas que recibiron información e educación sobre igualdade de xénero no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	A información sobre igualdade de xénero refírese a contidos enfocados a promover un cambio nas actitudes e comportamentos da sociedade fronte á desigualdade de xénero, o recoñecemento da igualdade formal, reducir os diferentes tipos de discriminación, acoso ou violencia contra as mulleres e as nenas, transformar as relacións de xénero e en xeral propiciar o pleno exercicio dos seus dereitos de cidadanía. Débese reportar o número total de persoas que reciben información ou educación para promover a igualdade de xénero a través de accións deseñadas especificamente para este fin ou tamén a través daquelas que inclúen a igualdade de xénero como contido relevante, complementando outros temas. Entre as liñas de traballo máis comúns nas que se basea este indicador están: ▪ Campañas nos medios de comunicación: uso dos medios de comunicación, as redes sociais e as plataformas dixitais para sensibilizar sobre a igualdade de xénero, os dereitos das mulleres e a violencia de xénero. ▪ Actividades de sensibilización presenciais (reunións, sesións informativas e charlas, presentacións de vídeos e documentais etc.) organizadas para a súa implantación en comunidades, centros educativos, concellos etc., onde sexa posible un relato preciso dos asistentes. ▪ Xornadas e eventos comunitarios: lévanse a cabo eventos públicos, como feiras de xénero, debates comunitarios e actividades culturais, para fomentar o diálogo e aumentar a conciencia sobre as desigualdades de xénero e as formas de abordalas. ▪ Educación formal e informal: os currículos educativos que integran a igualdade de xénero implántanse en escolas e universidades, así como programas educativos non formais dirixidos a adultos, mozos e nenas fóra do sistema escolar. ▪ Formación de líderes comunitarios e funcionarios públicos: programas de capacitación para líderes comunitarios, persoal gobernamental e outras figuras clave para garantir que comprendan e implanten prácticas sensibles ao xénero. ▪ Educación comunitaria sobre a violencia de xénero: programas para educar a homes, mulleres e mozos sobre a prevención da violencia de xénero e a promoción de relacións saudables e baseadas no respecto.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Só se debe computar o número de persoas das que se teña constancia, verificado con rexistros documentais, que recibiron a información ou participaron en accións que inclúen ese contido informativo ou educativo.

	Non se deben reportar cifras potenciais ou estimadas. En canto ás campañas de información ou sensibilización nos medios de comunicación (prensa, radio, televisión, redes sociais, internet etc.), as persoas só poden ser consideradas destinatarias reais cando existen datos sobre o alcance real da audiencia, proporcionados por unha entidade especializada na campaña e baixo unha metodoloxía verificada.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 5.2
Título	Asistencia ante a violencia de xénero
Descrición detallada	Número de mulleres vítimas de violencia de xénero e os seus fillos ou fillas que reciben asistencia ou atención no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	Este indicador rexistra o número total de mulleres vítimas, así como os seus fillos ou fillas, que foron identificadas como vítimas de violencia de xénero e que recibiron algún tipo de asistencia ou atención específica como resultado dunha intervención de cooperación para o desenvolvemento. Isto inclúe mulleres/mozas/nenas que son vítimas de trata e explotación sexual e que recibiron asistencia ou apoio. A asistencia ou a atención poden incluír servizos como: ▪ Refuxio temporal: provisión de aloxamento seguro e confidencial para mulleres que precisan escapar dun ambiente violento. ▪ Asesoramento e apoio emocional: sesións de asesoramento individuais ou grupais dirixidas por profesionais capacitados para axudar ás vítimas a procesar as súas experiencias, superar traumas e fortalecer o seu benestar emocional. ▪ Atención médica: acceso a servizos médicos para tratar lesións físicas, así como para atender as necesidades de saúde sexual e reprodutiva, incluíndo probas para detectar enfermidades de transmisión sexual e acceso á anticoncepción de emerxencia. ▪ Asesoramento legal: orientación e asistencia legal para entender e exercer dereitos, obter ordes de protección, levar a cabo procesos xudiciais relacionados coa violencia de xénero e garantir o acceso á xustiza. ▪ Apoio social e económico: axuda para establecer redes de apoio, acceder a recursos comunitarios, obter axuda financeira, atopar emprego ou vivenda segura e recuperar a autonomía económica. ▪ Programas de rehabilitación e reintegración: servizos especializados para axudar ás vítimas a reconstruír as súas vidas, recuperar a confianza en si mesmas, adquirir habilidades para a vida e reintegrarse plenamente na sociedade. ▪ Calquera outro servizo recibido como consecuencia da súa condición de vítima de violencia de xénero
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	O indicador incluírá tanto os servizos prestados por institucións públicas como os prestados por organizacións especializadas da sociedade civil. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do

	IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	No caso de mulleres que reciben asesoramento legal e protección xurídica tamén computaría no IRC 16.4 – "Acceso á xustiza" .

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 5.3
Título	Alfabetización das mulleres
Descrición detallada	Número de mulleres alfabetizadas no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Este indicador rexistra o número total de mulleres que adquiriron habilidades básicas de lectura, escritura e cálculo como resultado directo dos programas de alfabetización implantados no marco de iniciativas de cooperación para o desenvolvemento. Unha muller considérase alfabetizada se, ao completar a intervención, é capaz de: ▪ Ler e comprender textos sinxelos ▪ Escribir frases sinxelas dun xeito claro e comprensible ▪ Realizar cálculos matemáticos básicos Implica contar o número de mulleres que, ao finalizar o programa de alfabetización, demostran competencia nestas habilidades, xa sexa superando probas estandarizadas, completando con éxito cursos específicos ou obtendo certificados de alfabetización recoñecidos. Moitos programas de alfabetización integran a aprendizaxe de habilidades prácticas e vocacionais xunto coa alfabetización. Os programas de alfabetización de mulleres adoitan incorporar accións para capacitar a facilitadores locais ou membros da comunidade para impartir as clases.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Deberíanse contar mulleres de calquera idade ou condición, sempre que cumpran cos criterios de ter adquirido as competencias básicas mencionadas.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 5.4
Título	Titulares de Obrigas fortalecidos en Igualdade
Descrición detallada	Número de organismos ou instancias públicas (Titulares de Obrigas) competentes en materia de igualdade e non discriminación que viron fortalecidas e reforzadas as súas capacidades, funcionamento e rendemento no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Refírense a organismos e instancias públicas especializadas encargadas de promover, facer cumprir e supervisar a igualdade e a non discriminación por razón de sexo. Para calcular este indicador, teranse en conta os mecanismos de igualdade a nivel nacional, rexional e local. A tipoloxía de organizacións e institucións incluídas no cálculo é variada: Ministerios de Igualdade de Xénero ou da Muller, Institutos ou Comisións da Muller, Comisións ou Oficinas do Defensor do Pobo, Ministerios de Asuntos Sociais, Dereitos Humanos ou Desenvolvemento Social, Comisións ou Consellos Nacionais de Dereitos Humanos. O tipo de apoio que recibiron pode ser: ▪ Capacitación e formación: edicións de programas de capacitación e formación continua sobre igualdade de xénero, dereitos humanos e non discriminación, adaptados ás necesidades específicas do persoal dos organismos responsables. Isto inclúe a formación de funcionarios na prevención e atención á violencia de xénero, así como a capacitación e o acompañamento ao persoal de xustiza e corpos de seguridade sobre a prevención e resposta á violencia de xénero. ▪ Desenvolvemento de políticas e marcos legais: apoiar o desenvolvemento e a aplicación de políticas, leis e regulamentos que promovan a igualdade de xénero e a non discriminación, así como fortalecer os mecanismos de cumprimento e aplicación. ▪ Apoio na planificación: mellorar a capacidade de xestión, planificación e coordinación dos organismos responsables, incluíndo o desenvolvemento de estruturas internas eficientes, a asignación axeitada de recursos e a promoción dunha cultura organizativa inclusiva. ▪ Xeración e análise de datos desagregados por xénero: apoiar a recompilación, análise e uso de datos desagregados por xénero para informar a formulación de políticas, a toma de decisións e o seguimento dos progresos en materia de igualdade e non discriminación. ▪ Deseño ou reorganización administrativa, de procesos e procedementos. ▪ Promoción da participación e o liderado das mulleres: fomentar a participación activa das mulleres nos procesos de toma de decisións e nos postos de liderado nos órganos responsables, así como garantir a inclusión da perspectiva de xénero en todos os ámbitos de traballo. ▪ Sensibilización e promoción: realizar campañas de sensibilización e actividades promocionais dirixidas á sociedade en xeral, así como a outros actores gobernamentais e non gobernamentais, sobre a importancia da igualdade de xénero e a non discriminación. ▪ Coordinación e colaboración: promover a colaboración e a coordinación entre os distintos organismos gobernamentais, así como coas organizacións da sociedade civil, o

	sector privado e a comunidade internacional, para fortalecer os esforzos para promover a igualdade de xénero e a non discriminación.
Unidade de medida	Institucións, organismos, instancias Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Refírese exclusivamente a organismos públicos. Computaranse neste indicador aquelas entidades que se beneficiaron de programas de capacitación cando estes inclúan a unha parte significativa do seu persoal, pero non se computará como entidade fortalecida cando de forma puntual, unha empregada ou un empregado público haxa participado nunha actividade formativa específica a título individual.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 5.5
Título	OSC de igualdade fortalecidas
Descrición detallada	Número de organizacións da sociedade civil (titulares de responsabilidades) especializadas na promoción da igualdade, a non discriminación e a loita contra a violencia de xénero que viron reforzadas as súas capacidades no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Refírese a entidades non gobernamentais sen ánimo de lucro formadas por actores da sociedade civil que se dedican especificamente a traballar polos dereitos das mulleres e das persoas en situacións de vulnerabilidade, co obxectivo de erradicar as desigualdades de xénero, combater todas as formas de discriminación e previr e responder á violencia de xénero. A tipoloxía de organizacións a ter en conta neste indicador é diversa: Asociacións de mulleres, organizacións feministas, organizacións de dereitos humanos, grupos LGBTQ+, organizacións comunitarias, redes, plataformas e coalicións de xénero e sindicatos. As intervencións de reforzo de capacidades adoitan incluír formación, asistencia técnica, recursos ou apoio institucional dirixidos a estas áreas: ▪ Formación e desenvolvemento de competencias: ofrecer oportunidades de formación e desenvolvemento profesional aos integrantes e líderes de organizacións da sociedade civil. Exemplos: obradoiros, cursos, seminarios e programas de desenvolvemento específicos para mellorar as habilidades técnicas, de xestión e de liderado. ▪ Acceso a recursos e financiamento: facilitar o acceso aos recursos financeiros, materiais e técnicos necesarios para levar a cabo as súas actividades de forma eficaz. Exemplos: asistencia na busca de fondos, desenvolvemento de propostas, xestión financeira e administrativa axeitada. ▪ Mellora de instrumentos e capacidades de planificación e xestión. Mellora de procesos, sistemas ou redeseño organizativo: mellora da estrutura organizativa, dos sistemas de gobernanza e da xestión interna das organizacións. Exemplos: desenvolvemento de políticas, procedementos e sistemas de seguimento e avaliación. ▪ Desenvolvemento de redes e alianzas: facilitar a conexión e a colaboración con outras organizacións similares, así como con institucións académicas, sector privado e institucións públicas. ▪ Promoción da sensibilización, participación e incidencia: fortalecer as habilidades de avogacía, comunicación e sensibilización para aumentar a participación da sociedade civil nos procesos de toma de decisións e na incidencia política relacionados coa temática do indicador. ▪ Desenvolvemento de capacidades técnicas específicas: prestar asistencia técnica especializada en temas relacionados co indicador relevante para a organización.
Unidade de medida	Organizacións, entidades Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Non aplica

Recomendacións para a identificación ou a recollida	Cóntanse as entidades, NON as persoas asociadas que as compoñen. Se se traballa cunha entidade de segundo ou terceiro nivel, NON se computan todas as entidades que a compoñen, senón que se contan como unha única entidade.
Vinculación con outros IRC	As OSC contabilizadas neste indicador computan tamén automaticamente no IRC G.2 – "OSC fortalecidas".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 5.6
Título	Acceso das mulleres a recursos
Descrición detallada	Número de mulleres que teñen acceso a recursos e medios de produción no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	O cálculo deste indicador refírese ás mulleres que participaron en programas ou iniciativas nos que teñen acceso efectivo a recursos e medios de produción (capital físico: recursos naturais, medios de transporte, enerxía, maquinaria, ferramentas; e diñeiro). Estes recursos e medios de produción permítenlles levar a cabo as súas propias actividades económicas sostibles, mellorando así os seus medios de vida e aumentando a súa autonomía económica. Os exemplos máis habituais refírense á entrega de: ▪ Ferramentas e equipos: proporcionar, por exemplo, ferramentas agrícolas, maquinaria, equipos de costura ou outros utensilios necesarios para levar a cabo as súas actividades económicas. ▪ Acceso á terra e dereitos de propiedade: programas de titulación de terras: iniciativas que axudan ás mulleres a obter títulos legais de propiedade da terra, dándolles seguridade xurídica e permitíndolles usar a terra como recurso económico (por exemplo, para obter crédito). ▪ Animais e outros recursos produtivos: subministración de sementes, fertilizantes, pesticidas ou outros recursos necesarios para a produción agrícola. ▪ Recursos financeiros: acceso a préstamos, microcréditos ou programas de financiamento para iniciar ou ampliar o teu propio negocio. subvencións e fondos para o emprendemento. ▪ Tecnoloxía e servizos dixitais: acceso ás tecnoloxías da información e a comunicación (TIC), proxectos que lles proporcionan ás mulleres dispositivos tecnolóxicos e lles ensinan a usalos para mellorar os seus negocios, acceder a mercados dixitais ou aprender novas técnicas de produción. ▪ Programas de enerxía sostible: proxectos que lles proporcionen ás mulleres acceso a fontes de enerxía renovables e sostibles para a produción.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Considérase que unha muller accedeu a un recurso ou medio de produción cando o recibe formalmente. O acceso debe estar ligado ao uso eficaz dos recursos en actividades económicas produtivas. NON se debe computar a entrega de recursos que non estean ligados a unha actividade produtiva (por exemplo, unha cociña para o fogar).

	Neste caso, a formación por si soa non se considera un recurso produtivo: o acceso a formación técnica especializada ligada ao uso de recursos produtivos pode formar parte do apoio recibido, pero as mulleres que só recibiron capacitación, sen ter acceso a recursos ou medios de produción físicos ou financeiros adicionais, non poden ser contabilizadas neste indicador. Neste último caso, as mulleres que non recibiron recursos materiais ou económicos nin medios de produción, pero que teñen acceso a formación profesional ou técnica, poden computarse no IRC 8.1 – "Emprendedores/as apoiados/as".
Vinculación con outros IRC	No caso de intervencións que apoiem ás mulleres produtoras coa entrega eficaz de recursos e medios de produción (agrícolas, gandeiros, pesqueiros ou acuícolas) ligados á produción de alimentos, tamén deben computarse os datos no indicador IRC 2.2 - "Pequenos/as produtores/as que reciben apoio ou asistencia". No caso de intervencións que apoiem ás mulleres coa entrega eficaz de recursos e medios de produción para a posta en marcha de empresas, os datos tamén deben computarse no indicador. IRC 8.1 – "Emprendedores/as apoiados/as".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 6.1
Título	Acceso a auga potable
Descrición detallada	Número de persoas con acceso novo ou mellorado a auga potable no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Inclúense as persoas que por primeira vez dispoñen de acceso a auga segura, así como as que melloraron o que xa tiñan existente, entendéndose por mellorado os aumentos ou melloras no acceso en relación coa liña base en: cantidade de auga, calidade da auga, continuidade ou presións. A fonte de auga segura debe estar situada a menos de 30 minutos do seu domicilio (incluíndo o tempo de viaxe, o de recollida e o de regreso) para que se computen. Inclúense intervencións centradas en facilitar o acceso á auga segura ben a través de distribución directa de auga, ben mediante infraestruturas de nova construción, rehabilitadas, instaladas e/ou equipadas ou mediante kits de potabilización. Tamén se inclúen os sistemas de abastecemento de auga potable, a construción ou rehabilitación de sistemas rurais, os pequenos sistemas periurbanos e as redes urbanas, incluíndo acuedutos, sistemas de almacenamento, plantas de tratamento, conexións domiciliarias, fontes públicas para beber auga, pozos, fontes, mananciais naturais, recollida de auga de choiva, estacións de bombeo, sistemas de tratamento de auga, sistemas de desalinización etc. Tamén se inclúen as persoas que se benefician de medidas ambientais específicas destinadas a garantir un acceso sostible e seguro á auga, como: a protección das fontes de auga, a implantación de sistemas de purificación ou tratamento, a construción de infraestruturas para o almacenamento etc. Inclúe a entrega directa de auga potable en intervencións de emerxencia.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador. Os datos pódense atopar en persoas individuais, fogares, vivendas ou familias. Se só se dispoñen de datos de fogares/familias, débese empregar unha estimación do número medio de membros por fogar no contexto xeográfico correspondente.

Vinculación con otros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 6.2
Título	Acceso a saneamento
Descrición detallada	Número de persoas con acceso novo ou mellorado a saneamento no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Este indicador reflicte o número de persoas con acceso novo ou mellorado a infraestruturas, servizos e procesos para a xestión segura e eficiente da auga e dos residuos humanos. Inclúense todas as persoas que se benefician da implantación de infraestruturas de saneamento, tanto domésticas como comunitarias. Estas infraestruturas poden ser de nova construción, rehabilitadas, instaladas e/ou equipadas. No caso de instalacións domésticas, estas deben estar no fogar ou a menos de 30 minutos de ida e volta, para que estes se poidan computar. As instalacións de saneamento poden incluír sistemas de sumidoiros, conexións a sistemas de recollida de sumidoiros, sistemas de recollida de residuos sólidos, sistemas de eliminación de augas pluviais, latrinas, baños químicos, baños mellorados, fosas sépticas etc. Tamén se inclúen os beneficiarios que obtiveron un acceso mellorado ou novo a sistemas de xestión de augas residuais. A xestión de augas residuais pode incluír sistemas para a recollida, o tratamento e a correcta eliminación final de augas residuais domésticas, industriais ou agrícolas.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador. Os datos pódense atopar en persoas individuais, fogares, vivendas ou familias. Se só se dispoñen de datos de fogares/familias, débese empregar unha estimación do número medio de membros por fogar no contexto xeográfico correspondente.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 6.3
Título	Información sobre hixiene, xestión da auga e saneamento
Descrición detallada	Número de persoas que recibiron información sobre hixiene, xestión da auga e saneamento no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Débase informar do número de persoas que recibiron calquera tipo de información, sensibilización, capacitación, formación sobre hixiene, xestión da auga e saneamento no marco da intervención. Este indicador cuantifica a cantidade das persoas ás que se proporciona información e educación relacionada con prácticas de hixiene, xestión da auga e saneamento a través de interaccións cara a cara, como talleres, capacitacións, charlas, visitas domiciliarias, sesións escolares, eventos comunitarios, e consultas individuais. Estes poden ser: líderes comunitarios, educadores e persoal escolar, técnicos e operadores de sistemas de auga e saneamento, axentes de saúde comunitarios, mulleres e mozos, nenos e adolescentes. As temáticas poden ser: ▪ Hixiene persoal: prácticas de lavado de mans, hixiene menstrual, hixiene dental e manipulación segura de alimentos. ▪ Xestión da auga: uso seguro da auga potable, conservación da auga, xestión do sistema de abastecemento de auga e tratamento caseiro da auga. ▪ Saneamento: uso e mantemento de latrinas, xestión de residuos sólidos, eliminación segura de excrementos e augas grises e prevención de enfermidades transmitidas pola auga. A información pódese proporcionar a través de: ▪ Obradoiros e capacitacións: eventos estruturados nos que se imparten coñecementos teóricos e prácticos a grupos de persoas. ▪ Charlas e sesións informativas: reunións comunitarias onde se tratan temas específicos relacionados coa hixiene, a auga e o saneamento. ▪ Visitas a domicilio: intervencións individuais ou familiares nas que se proporciona información personalizada. ▪ Programas escolares: sesións educativas dirixidas a estudantes dentro de institucións escolares. ▪ Eventos comunitarios: feiras de saúde, demostracións públicas e outras actividades masivas que inclúen compoñentes educativos. ▪ Consultas individuais: asesoramento e educación proporcionados durante consultas de saúde ou reunións con líderes comunitarios. ▪ Difusión a través de medios dixitais
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo

Recomendacións para a identificación ou a recollida	Só se debe computar o número de persoas das que se teña constancia, verificado con rexistros documentais, que recibiron a información ou participaron en accións que inclúen ese contido informativo ou educativo. Non se deben reportar cifras de audiencia potenciais ou estimadas. En canto ás campañas de información ou sensibilización nos medios de comunicación (prensa, radio, televisión, redes sociais, internet etc.), as persoas só poden ser consideradas destinatarias reais cando existen datos sobre o alcance real da audiencia, proporcionados por unha entidade especializada na campaña e baixo unha metodoloxía verificada.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 6.4
Título	Organizacións encargadas de WASH fortalecidas.
Descrición detallada	Número de institucións e organizacións públicas e privadas implicadas na xestión e promoción do dereito á auga e ao saneamento que viron reforzadas as súas capacidades no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Contabilízanse as entidades, tanto públicas como privadas ou mixtas. A tipoloxía de organizacións e institucións incluídas no cálculo é variada: ▪ Instancias gobernamentais a nivel nacional, rexional ou local responsables da planificación, regulación e financiamento dos servizos relacionados coa auga e o saneamento. Entidades gobernamentais responsables de formular políticas, normativas e programas relacionados coa xestión da auga e os recursos hídricos, incluído o saneamento. ▪ Institucións gobernamentais responsables da promoción da saúde pública, que poden participar en campañas de concienciación sobre hixiene e saneamento, así como na regulación dos estándares de calidade da auga. ▪ Organismos públicos ou empresas privadas responsables da provisión e xestión de servizos de auga potable e saneamento a nivel local ou rexional. ▪ Grupos ou asociacións locais, comités de xestión formados por membros de comunidades específicas que poden participar na xestión comunitaria dos sistemas de auga e saneamento, así como en actividades de promoción e sensibilización. ▪ Universidades, centros de investigación e think tanks que poden realizar estudos, investigacións e impartir capacitación sobre temas relacionados coa auga, o saneamento e a xestión dos recursos hídricos. As intervencións pódense agrupar en catro áreas principais: 1. Fortalecemento institucional e normativo. Estas accións buscan mellorar a capacidade dos gobernos e das entidades responsables para formular políticas, regulamentos e marcos normativos axeitados para garantir o acceso universal á auga e ao saneamento: ▪ Apoio na formulación e actualización de políticas públicas e marcos normativos en consonancia cos dereitos humanos á auga e ao saneamento. ▪ Asesoramento na implantación de marcos regulatorios para garantir servizos accesibles e de calidade. ▪ Fortalecemento das institucións responsables da auga e o saneamento (ministerios, axencias reguladoras, municipios, operadores de servizos). ▪ Creación ou mellora de mecanismos de financiamento para garantir a sostibilidade dos servizos de auga e saneamento. ▪ Plans de resiliencia e adaptación ao cambio climático na xestión da auga e o saneamento. 2. Mellora da xestión e a prestación dos servizos de auga e saneamento. Estas intervencións fortalecen as capacidades das entidades operadoras e de xestión da auga para mellorar a calidade, a eficiencia e a sostibilidade dos servizos: ▪ Asistencia técnica para mellorar a xestión integrada dos recursos hídricos (GIRH).

	▪ Capacitación en planificación e operación de sistemas de auga potable e saneamento, incluída a redución da perda de auga. ▪ Desenvolvemento de modelos de tarifas sostibles e accesibles, garantindo a equidade no acceso aos servizos. ▪ Implantación de tecnoloxías innovadoras na xestión da auga, como a telemetría, a dixitalización e o control da calidade da auga. ▪ Programas de eficiencia enerxética e sostibilidade nos servizos de auga e saneamento. 3. Formación e capacitación técnica. É fundamental reforzar a capacidade técnica do persoal das institucións públicas e privadas, así como das comunidades e organizacións locais: ▪ Programas de formación para operadores de servizos de auga e saneamento en mantemento, xestión e seguridade da auga. ▪ Capacitación en tratamento e reutilización de augas residuais. ▪ Formación en enfoque de dereitos humanos á auga e ao saneamento, con especial atención aos grupos vulnerables. 4. Promoción da gobernanza e a participación cidadá, a través de: ▪ Fortalecemento dos comités comunitarios de auga e saneamento en zonas rurais e periurbanas. ▪ Desenvolvemento de mecanismos de responsabilidade e acceso á información pública na xestión da auga. ▪ Promover a participación da sociedade civil e do sector privado na planificación e xestión da auga e o saneamento. ▪ Sensibilización sobre o dereito humano á auga e ao saneamento, con enfoque en xénero e inclusión. ▪ Programas de educación ambiental e hixiene dirixido a escolas, comunidades e empresas.
Unidade de medida	Institucións Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	No caso das entidades da sociedade civil, inclúense aquelas que desempeñan un papel de xestoras comunitarias da auga e o saneamento, constituíndose como estruturas sociais creadas por grupos de veciños/as en zonas periurbanas e rurais. Cóntanse as entidades, NON as persoas asociadas que as compoñen. Só se deberán computar as entidades para as que se programaron actividades de intervención destinadas especificamente a reforzar o seu funcionamento.
Vinculación con outros IRC	As CSO contabilizadas neste indicador computan tamén automaticamente no IRC G.2- "OSC fortalecidas" .

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 7.1
Título	Acceso a enerxía sostible.
Descrición detallada	Número de persoas que acceden á enerxía sostible no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Para o cálculo deste indicador computan as persoas que tiveron acceso a fontes de enerxía que son sostibles en termos ambientais, económicos e sociais. As fontes de enerxía sostible poden incluír, entre outras, a enerxía solar, eólica, hidroeléctrica, biomasa sostible e tecnoloxías de enerxía renovable. Tamén se inclúen as persoas que teñen acceso a tecnoloxías eficientes, é dicir, equipos e sistemas que permiten un uso máis eficiente e sostible da enerxía, reducindo o consumo e as emisións. Isto inclúe persoas que antes non tiñan acceso a ningunha forma de enerxía e que, grazas á intervención, agora teñen acceso a enerxía sostible; como persoas que tiñan acceso a formas de enerxía non sostibles (por exemplo, combustibles fósiles) e que, debido á intervención, agora teñen acceso a enerxía sostible. Os tipos de actuacións que se contemplan son: ▪ Instalación de sistemas de enerxía solar: paneis solares para fogares, escolas, centros de saúde e comunidades, así como para espazos públicos e edificios de patrimonio cultural. ▪ Implantación de sistemas eólicos: pequenos aeroxeradores para comunidades rurais. ▪ Construción de microcentrais hidroeléctricas: aproveitamento de pequenos cursos de auga para xerar enerxía. ▪ Desenvolvemento de plantas de biogás: uso de residuos orgánicos para producir biogás e electricidade. ▪ Redes de distribución locais: establecemento de minirredes ou redes de distribución para levar a enerxía xerada aos fogares e outras instalacións. ▪ Mellora de cociñas eficientes ▪ Implantación de sistemas de rega eficientes. ▪ Microfinanciamento para que familias ou pequenas empresas poidan adquirir tecnoloxías de enerxías renovables. ▪ Programas de subvencións: implantación de subvencións para reducir os custos iniciais da instalación de sistemas de enerxía sostible. ▪ Implantación de proxectos piloto para probar novas tecnoloxías e modelos de enerxía sostible adaptados ás necesidades locais.
Unidade de medida	Número total de persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo

Recomendacións para a identificación ou a recollida	Os datos pódense atopar en persoas individuais, fogares/vivendas ou familias. Cando os datos se atopen no número de fogares, vivendas ou familias, o número de persoas debe calcularse multiplicando polo número de membros da unidade familiar media no contexto. Cando sexa para o acceso á electricidade (servizo), poderase multiplicar polo número de membros, xa que todos se benefician directamente. Pero non cando se trata de acceder a un produto (unha cociña ou paneis solares para motobomba) o cálculo faise contando as persoas individualmente. Neste indicador non se deben computar as persoas formadas no mantemento desas infraestruturas.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 8.1
Título	Emprendedores/as apoiados/as
Descrición detallada	Número de persoas que reciben apoio para a creación e o desenvolvemento dos seus propios negocios no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Trátase de persoas que crean e dirixen empresas orientadas principalmente ao traballo por conta propia ou como medio de subsistencia. Débese informar do número de persoas que recibiron calquera tipo de capacitación, formación ou asistencia técnica para crear e desenvolver os seus negocios no marco da intervención. Non obstante, tamén é habitual que participe máis dunha persoa, por exemplo, outro membro da familia ou un pequeno grupo de persoas que comparten unha situación de vulnerabilidade e deciden promover conxuntamente unha iniciativa empresarial compartida. Este indicador tamén inclúe empresas colectivas que implican a asociación e a cooperación entre varias persoas e son unha forma de organización para abordar as necesidades sociais e económicas das comunidades vulnerables, onde o emprendemento individual é máis difícil. Moitas iniciativas colectivas teñen lugar no marco da economía social e solidaria, a través de organizacións como cooperativas ou asociacións de produtores. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador: ▪ Asesoramento técnico e empresarial: proporcionar asesoramento técnico para mellorar a produción e a calidade dos produtos ou servizos, mercadotecnia, habilidades empresariais, xestión financeira e planificación de negocios e planificación estratéxica. ▪ Asesoramento financeiro: implica a asistencia na xestión financeira, incluíndo a planificación orzamentaria, a xestión de fluxos de efectivo e o acceso a fontes de financiamento. ▪ Acceso a microcréditos e financiamento: facilitar o acceso a servizos financeiros, como microcréditos e préstamos, adaptados ás necesidades dos pequenos emprendedores e das cooperativas. ▪ Acceso a mercados: axudar aos emprendedores a acceder aos mercados locais, nacionais e internacionais, incluíndo a promoción dos seus produtos e artesanía. Facilitar a participación en feiras e eventos para dar a coñecer os teus produtos e servizos. Desenvolver capacidades de exportación e o cumprimento das normas internacionais que permitan ás empresas acceder a novos mercados. ▪ Acceso a tecnoloxía e ferramentas innovadoras: facilitar o acceso a tecnoloxías e ferramentas que melloren a produtividade e a xestión. ▪ Transformación de materias primas: apoiar proxectos que transformen as materias primas locais en produtos acabados, xerando maior valor engadido e emprego na comunidade. ▪ Diversificación de produtos e servizos: fomentar a diversificación da oferta de produtos e servizos para aumentar os ingresos e a resiliencia económica. Isto inclúe o apoio á diversificación da produción cara a produtos innovadores e sostibiles. ▪ Acceso ás TIC (tecnoloxías da información e a comunicación): promover o acceso á conectividade e á capacitación en TIC para mellorar a xestión de negocios e o acceso á información.

	▪ Promoción das cooperativas: fomentar a creación e o fortalecemento de cooperativas que permitan aos emprendedores unir forzas para acceder a mercados máis amplos e mellorar a súa capacidade de negociación. ▪ Redes de apoio: fomentar a creación de redes e asociacións de mulleres e homes emprendedores que compartan experiencias e recursos. ▪ Promoción da equidade de xénero: implantar medidas para garantir a participación equitativa de homes e mulleres nos emprendementos, así como programas específicos para apoderar ás mulleres na toma de iniciativa e de decisións e a xestión do emprendemento. ▪ Desenvolvemento da cadea de valor: traballar no desenvolvemento de cadeas de valor que conecten a produtores con empresas e mercados.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Compútanse as persoas con empresas, estean ou non constituídas ou rexistradas formalmente como empresas. Cando varias persoas estean asociadas á mesma empresa, débese indicar o número de persoas implicadas, non o número de empresas. Non exclúe as persoas apoiadas individualmente pero que pertencen a cooperativas ou asociacións de produtores. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	No caso de intervencións que apoiem o emprendemento de mulleres a través da entrega eficaz de recursos e medios de produción os datos tamén deben computarse no indicador IRC 5.6– "Acceso das mulleres aos recursos".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 8.2
Título	Dereitos laborais e saúde e seguridade
Descrición detallada	Número de persoas formadas, informadas ou asesoradas sobre dereitos laborais e seguridade e saúde laboral no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Débase reportar o número de persoas (traballadores, empresarios/as, funcionarios/as públicos etc.) que recibiron calquera tipo de capacitación, formación, información, sensibilización ou asistencia técnica sobre dereitos laborais, seguridade e saúde laboral no marco da intervención. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador: En dereitos laborais - Educación sobre dereitos laborais básicos - Programas de sensibilización e formación para os traballadores sobre os seus dereitos fundamentais, incluído o dereito a un salario xusto, límites na xornada laboral e unhas condicións axeitadas de saúde e seguridade. - Seminarios e obradoiros para empresarios e traballadores que abordan temas como a non discriminación, a igualdade de xénero e os dereitos dos traballadores migrantes e outros grupos vulnerables. - Fortalecemento da capacidade legal e de avogacía - Capacitación en habilidades legais para representantes dos traballadores, incluídos sindicatos e organizacións sindicais, para mellorar a súa capacidade de avogar polos dereitos laborais. - Asistencia técnica para desenvolver unha lexislación laboral nacional que estea en consonancia cos convenios internacionais e as mellores prácticas. - Mellora da inspección laboral e cumprimento da lei - Capacitación e recursos para os inspectores de traballo para garantir a aplicación efectiva da lexislación laboral. - Campañas para informar aos traballadores sobre como e onde denunciar as violacións dos seus dereitos. - Apoio aos sindicatos e ás organizacións de traballadores - Fortalecemento dos sindicatos e as asociacións de traballadores para que poidan representar mellor aos seus membros, negociar colectivamente e protexer os seus dereitos. - Programas de formación en liderado e xestión organizativa para líderes sindicais e de traballadores. - Integración dos dereitos laborais nas cadeas de subministración globais - Colaboración con empresas multinacionais para promover prácticas laborais responsables ao longo das súas cadeas de subministración. - Implantación de auditorías e certificacións laborais para garantir o cumprimento dos estándares laborais en industrias con alto risco de violacións dos dereitos laborais. En seguridade e saúde laboral - Capacitación en seguridade e saúde laboral

	▪ Formación específica sobre riscos laborais asociados a diversos sectores como a construción, a agricultura, a industria manufactureira, entre outros. ▪ Cursos sobre o uso correcto dos equipos de protección individual e as medidas de prevención de accidentes. 2. Promoción de normativas internacionais de traballo ▪ Educación sobre os dereitos laborais fundamentais segundo as normas da Organización Internacional do Traballo (OIT). ▪ Fomento da implantación destas normativas nas políticas nacionais para mellorar a regulación das condicións de traballo. 3. Mellora das políticas de saúde e seguridade no traballo ▪ Axuda no desenvolvemento e implantación de políticas e procedementos de seguridade no lugar de traballo. ▪ Apoio á creación de comités de saúde e seguridade nos que participen tanto empresarios como traballadores. 4. Ergonomía e prevención de enfermidades profesionais ▪ Formación en ergonomía para a prevención de lesións musculoesqueléticas e outros trastornos relacionados co traballo. ▪ Programas para a detección e xestión precoz de enfermidades profesionais. 5. Apoio á implantación de sistemas de xestión de seguridade e saúde no traballo (SST) ▪ Asesoría para a implantación de sistemas de xestión de SST de acordo con estándares internacionais como os da ISO. ▪ Promover a certificación en SST para empresas, aumentando a súa competitividade e o seu compromiso coa seguridade laboral.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Só se debe computar o número de persoas das que se teña constancia, verificado con rexistros documentais, que recibiron a información ou participaron en accións de capacitación que inclúen ese contido.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 9.1
Título	MIPEMES e/ou cooperativas que reciben apoio
Descrición detallada	Número de MIPEMES e/ou cooperativas que reciben apoio para o desenvolvemento sostible dos seus negocios no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Débase informar do número de MIPEMES/cooperativas/grupos produtivos que reciben algún tipo de dotación, capacitación, formación, información, sensibilización ou asistencia técnica para a creación e o desenvolvemento dos seus negocios no marco da intervención. As MIPEMES (micro, pequenas e medianas empresas) son empresas establecidas e en funcionamento e que cumpren certos criterios en canto ao número de empregados e á facturación anual, que varían segundo o país. Algúns rangos típicos son ▪ Microempresas: ata 10 empregados ▪ Pequenas empresas: ata 50 empregados ▪ Medianas empresas: ata 200-300 empregados Trátase de pequenas e medianas empresas formais cun certo nivel de facturación que buscan xerar ganancias e emprego no mercado local, nacional ou internacional. Son empresas con potencial de exportación ou para inserirse en cadeas globais de valor e que a miúdo reciben apoio de programas de cooperación para mellorar a súa competitividade. É importante diferencialas dos emprendementos, que son iniciativas empresariais en etapa temperá, moitas veces unipersoais ou con moi poucos empregados, que están orientados á subsistencia ou autoemprego, e aínda non alcanzan o nivel de facturación e formalización dunha MIPEME. Unha cooperativa ou grupo produtivo considérase unha organización autónoma de persoas que se asocian voluntariamente para levar a cabo actividades económicas, como a produción, a transformación e a comercialización de bens e servizos, co propósito de xerar ingresos e mellorar as condicións de vida dos seus membros. A continuación ofrécese algúns tipos de intervención no marco deste indicador: 1. Capacitación e fortalecemento de capacidades ▪ Ofrecemos formación en xestión empresarial, planificación financeira, márketing dixital e outras habilidades clave para unha xestión empresarial eficaz. ▪ Ofrecer programas de mentoría e coaching que conecten aos propietarios de MIPEMES con empresarios experimentados e expertos da industria. 2. Acceso a financiamento ▪ Facilitar o acceso ao crédito, microcréditos e garantías de crédito a través de bancos locais, institucións de microfinanzas e programas de crédito garantido. ▪ Crear fondos de investimento e programas de subvencións deseñados especificamente para apoiar ás MIPEMES nas fases críticas do seu desenvolvemento. 3. Promoción da innovación e a adopción tecnolóxica

	▪ Estimular a innovación mediante incentivos para a investigación e o desenvolvemento dentro das MIPEMES e cooperativas ▪ Apoiar a dixitalización de negocios para mellorar a súa eficiencia operativa e a súa capacidade para competir nos mercados modernos. 4. Integración nas cadeas de valor globais ▪ Asistir ás MIPEMES/cooperativas para que cumpran cos estándares internacionais que lles permitan participar nas cadeas de valor globais. ▪ Organizar feiras comerciais e misións empresariais que faciliten o encontro entre MIPEMES/cooperativas e potenciais compradores ou socios internacionais. ▪ Certificacións de comercio xusto e orgánico: facilitar a adquisición de certificacións que engaden valor aos produtos e abren oportunidades de mercado. 5. Desenvolvemento de infraestruturas de apoio ▪ Proporcionar ás MIPEMES/cooperativas acceso a centros de negocios e parques industriais equipados coas instalacións necesarias para operar de forma eficiente. ▪ Ofrecer servizos de apoio técnico e legal que axuden ás empresas a navegar requisitos regulatorios e xestionar mellor as súas operacións. ▪ Desenvolvemento de infraestruturas de apoio á comercialización (centros de provisión, cadeas de frío, mercados maioristas e outros). 6. Creación de redes e colaboración empresarial ▪ Promover a creación de redes e asociacións de MIPEMES/cooperativas para mellorar a colaboración, o intercambio de coñecementos e o apoio mutuo. ▪ Incentivar alianzas entre MIPEMES/cooperativas e grandes empresas para facilitar o desenvolvemento de negocios e a transferencia de tecnoloxía 7. Apoio ás cooperativas ▪ Capacitación en xestión cooperativa: ofrecer formación en principios cooperativos, gobernanza, toma de decisións e xestión financeira para fortalecer a capacidade de liderado e xestión das cooperativas.
Unidade de medida	Entidades xurídicas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Contaranse as entidades xurídicas (empresas unipersoais, sociedades limitadas, cooperativas, GPF, GIE ou sociedades anónimas), non as persoas físicas que as compoñen. É importante resaltar que os emprendementos individuais orientados á subsistencia ou para o autoemprego se contabilizan no indicador IRC 8.1 – "Emprendedores/as apoiados/as" e non neste indicador.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 9.2
Título	Infraestruturas sostibles
Descrición detallada	Número de infraestruturas sostibles construídas ou melloradas da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Contabilizaranse aquelas infraestruturas que cumpran cunha serie de criterios mínimos de sostibilidade, asegurando o seu impacto positivo no acceso equitativo aos servizos, a súa durabilidade e a súa contribución aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS). Estes criterios pódense agrupar en catro dimensións clave: sostibilidade ambiental, inclusión e equidade, eficiencia e resiliencia, e xestión e mantemento a longo prazo. En termos de sostibilidade ambiental, as infraestruturas deben minimizar o seu impacto no medio ambiente e optimizar o uso dos recursos naturais. Debe facer un uso eficiente dos recursos naturais como a auga, a enerxía e os materiais, minimizando os residuos e as emisións. Debe contribuír á descarbonización e á mitigación do cambio climático, empregando tecnoloxías e procesos de baixas emisións de gases de efecto invernadoiro. En canto a eficiencia e resiliencia, a infraestrutura debe ser funcional, custo-efectiva e capaz de funcionar de forma sostible con baixos custos de mantemento. Debe ser financeiramente viable e rendible a longo prazo, considerando os custos de ciclo de vida completo. Debe ser resistente e adaptable aos impactos do cambio climático e dos desastres naturais. Desde a perspectiva de inclusión e equidade, as infraestruturas deben garantir o acceso universal, priorizando o beneficio para as comunidades vulnerables, como as zonas rurais, as poboacións indíxenas, os asentamentos informais e os grupos en risco de exclusión. Debe promover a accesibilidade equitativa, a xeración de emprego e o desenvolvemento comunitario. Por último, en termos de xestión e mantemento a longo prazo, a infraestrutura debe contar con mecanismos que garantan a súa sostibilidade operativa. Isto implica a existencia dun plan de mantemento con persoal capacitado para a súa operación, a asignación de recursos para o seu financiamento continuo e a integración nas estruturas de gobernanza local. Do mesmo xeito, débese garantir a apropiación por parte da comunidade ou entidade responsable para evitar o seu abandono ou deterioración prematura. Algúns exemplos de infraestruturas neste contexto son: Infraestrutura económica básica: ▪ Transporte: estradas, pontes, portos, aeroportos, ferrocarrís ▪ Enerxía: centrais de xeración, redes de transmisión e distribución ▪ Auga e saneamento: sistemas de abastecemento, sistemas de sumidoiros, plantas de tratamento ▪ Tecnoloxías da información e comunicacións (TIC): redes de telecomunicacións, internet Infraestrutura social: ▪ Saúde: hospitais, centros de saúde

	▪ Educación: escolas, universidades ▪ Vivenda: proxectos de vivenda social Infraestrutura produtiva: ▪ Enerxía: oleodutos, gasodutos ▪ Minería: instalacións extractivas ▪ Agroindustria: sistemas de rega, infraestrutura rural Este indicador está ligado a programas de financiamento para a construción ou modernización de infraestruturas sostibles a través dos seguintes mecanismos: ▪ Préstamos concesionais: créditos en condicións favorables (baixas taxas, prazos longos) para gobernos ou empresas de países en desenvolvemento. ▪ Financiamento combinado (blending): unha combinación de préstamos, doazóns e capital privado para proxectos específicos. ▪ Fondos de inversión: fondos que mobilizan capital público e privado para investir en infraestruturas sostibles. ▪ Garantías e seguros: para mitigar os riscos e facilitar a participación do sector privado ▪ Asistencia técnica: para fortalecer capacidades e preparar proxectos de financiamento.
Unidade de medida	Infraestruturas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro
Nivel de desagregación	N/A
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Contabilízanse infraestruturas cuxas obras de construción, rehabilitación ou mellora quedaron completamente terminadas, e estean operativas e accesibles á poboación obxectivo. Deberíase realizar un recuento de instalacións específicas, como o número de escolas construídas, centros loxísticos ou pontes construídas.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 10.1
Título	Persoas migrantes, refuxiadas e desprazadas
Descrición detallada	Número de persoas migrantes, refuxiadas e desprazadas forzosamente, así como persoas procedentes das comunidades de acollida, protexidas ou asistidas no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	O indicador debe incluír datos de persoas destinatarias que se atopen nalgunha das seguintes situacións ou contextos: ▪ Persoas migrantes Segundo a Organización Internacional para as Migracións (OIM), un migrante é calquera persoa que se despraza lonxe do seu lugar de residencia habitual, xa sexa dentro dun país ou a través dunha fronteira internacional, de forma temporal ou permanente, e por diversas razóns. Esta definición é ampla e inclúe varias categorías legais, como traballadores migrantes, estudantes internacionais, persoas vítimas de tráfico entre outras. ▪ Persoas refuxiadas Son persoas que se viron obrigadas a fuxir do seu país de orixe debido a un temor fundado de persecución por motivos de raza, relixión, nacionalidade, pertenza a un grupo social ou opinión política. Tamén inclúe persoas que foxen de conflitos armados ou da violencia xeneralizada. ▪ Persoas desprazadas forzosamente É un termo máis amplo que inclúe tanto os refuxiados como os desprazados internos, é dicir, as persoas obrigadas a fuxir ou escapar dos seus fogares ou lugares de residencia habitual, especialmente como resultado de conflitos armados, situacións de violencia xeneralizada, violacións dos dereitos humanos, desastres naturais ou provocados polo ser humano, pero que non cruzaron unha fronteira estatal recoñecida internacionalmente. ▪ Persoas das comunidades de acollida Refírese ás poboacións que residen en zonas ou países que reciben un gran número de refuxiados, desprazados internos ou migrantes. Estas comunidades de acollida adoitan verse afectadas pola chegada de poboacións desprazadas, polo que os programas de cooperación internacional buscan apoialas para facilitar a integración e minimizar as tensións. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador: 1. Asistencia humanitaria e de emerxencia ▪ Provisión de necesidades básicas como alimentos, auga potable, aloxamento temporal e kits de hixiene para paliar as necesidades inmediatas das persoas recentemente chegadas. ▪ Distribución de subministracións de emerxencia e apoio loxístico durante crises ou á chegada a novos asentamentos. 2. Saúde e servizos e psicosociais ▪ Ofrecer servizos de saúde accesibles, incluíndo atención primaria, saúde sexual e reprodutiva e servizos específicos para tratar traumas e estrés postraumático.

	▪ Implantación de programas de apoio psicosocial e de saúde mental para axudar ás persoas a afrontar as consecuencias do desprazamento e a migración. 3. Educación e formación ▪ Facilitar o acceso á educación formal de nenos e persoas novas mediante a integración en escolas locais ou a creación de centros educativos temporais. ▪ Ofrecer formación profesional e capacitación laboral a adultos, axudándoos a integrarse no mercado laboral local ou preparándoos para o seu eventual regreso aos seus países de orixe. 4. Integración social e cultural ▪ Promover programas que fomenten a comprensión e a cohesión entre as comunidades de acollida e as poboacións desprazadas, incluíndo actividades culturais e eventos comunitarios. ▪ Desenvolver iniciativas que reforcen a tolerancia, a aceptación e a integración social das persoas migrantes e refuxiadas. 5. Protección e apoio xurídico na defensa dos dereitos ▪ Ofrecer asistencia legal para axudar aos migrantes e refuxiados a comprender e exercer os seus dereitos nos países de acollida. ▪ Traballar para defender e promover políticas que protexan ás persoas desprazadas, incluíndo o dereito de asilo e o acceso aos servizos públicos. 6. Desenvolvemento económico e oportunidades de emprego ▪ Crear programas que conecten a persoas migrantes e refuxiadas con oportunidades de emprego, incluíndo o apoio ao emprendemento e á creación de pequenas empresas. ▪ Implantar proxectos que melloren as habilidades e as capacidades das persoas desprazadas para aumentar a súa empregabilidade e a súa autosuficiencia económica. 7. Formación e apoderamento das comunidades de acollida ▪ Implicar ás comunidades de acollida na planificación e implantación do proxecto para garantir que as intervencións sexan sostibles e beneficiosas para todos os implicados. ▪ Promover o liderado e a participación comunitaria na xestión de recursos e na toma de decisións relacionadas coa acollida e integración de refuxiados e migrantes.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Isto refírese só ás persoas implicadas en intervencións ou accións fóra de España (polo tanto, non se deben incluír as persoas migrantes que foron tratadas en territorio español). Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 11.1
Título	Aplicadores públicos da acción polo clima
Descrición detallada	Número de cidades, comunidades, organismos ou entidades públicas (Titulares de Obrigas) que implantan medidas ou políticas de protección ambiental, mitigación e adaptación ao cambio climático no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Os titulares de obrigas neste caso son todas as instancias públicas (locais, nacionais ou internacionais) que en función do seu mandato e a súa participación na intervención puxeron en marcha medidas para protexer o medio ambiente ou loitar contra o cambio climático. As medidas ou políticas ás que se fai referencia no indicador deberían corresponderse con algunha das seguintes: ▪ Conservación de áreas naturais: creación e protección de parques nacionais, reservas naturais e áreas mariñas protexidas para preservar a biodiversidade e os ecosistemas. ▪ Restricións á deforestación: implantación de leis e regulamentos que limiten a tala indiscriminada e promovan prácticas de xestión forestal sostible. ▪ Xestión de residuos: desenvolvemento de políticas para promover a reciclaxe, a redución de residuos e o tratamento axeitado dos residuos perigosos. ▪ Protección da auga: implantación de medidas para conservar e protexer as fontes de auga doce, como a regulación da contaminación e a protección das cuncas hidrográficas. ▪ Enerxías renovables: promoción e incentivos para o desenvolvemento e o uso de fontes de enerxía renovables, como a solar, eólica, hidroeléctrica e xeotérmica, para reducir a dependencia dos combustibles fósiles. ▪ Redución de emisións: implantación de políticas para reducir as emisións de gases de efecto invernadoiro, como normas de eficiencia enerxética, impostos sobre o carbono ou sistemas de comercio de emisións. ▪ Transporte sostible: investimento en infraestrutura para promover o transporte público, o uso de vehículos eléctricos e a planificación urbana orientada ao transporte sostible. ▪ Eficiencia enerxética: apoio a programas que promovan a eficiencia enerxética en edificios, industrias e sistemas de produción. ▪ Captura e almacenamento de carbono: investigación e desenvolvemento de tecnoloxías para capturar e almacenar o carbono emitido por fontes industriais e de xeración de enerxía. ▪ Reforestación e uso do solo: fomento de prácticas agrícolas sostibles e proxectos de reforestación para absorber carbono da atmosfera. ▪ Infraestrutura resiliente: deseño e construción de infraestruturas máis resistentes aos impactos do cambio climático, como as inundacións e as tormentas máis intensas. ▪ Xestión da auga: desenvolvemento de sistemas de xestión da auga que poidan facer fronte á escaseza ou a fenómenos meteorolóxicos extremos. ▪ Ordenación do territorio: planificación urbana e territorial que teña en conta os riscos climáticos e promova o uso sostible do solo. ▪ Sistemas de alerta temperá: implantación de sistemas eficaces de alerta temperá para fenómenos meteorolóxicos extremos, como furacáns, secas ou inundacións. ▪ Educación e sensibilización: campañas educativas para concienciar á poboación sobre os impactos do cambio climático e fomentar a adopción de medidas de adaptación.

Unidade de medida	Número total de entidades Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	N/A
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Refírese exclusivamente a organismos ou entidades públicas. Considerarase que se contou co apoio da CE cando esta interveña mediante cooperación técnica ou financeira no proceso de planificación, formulación e deseño, nos procesos de diálogo e consulta social ou na creación do marco legal e normativo ou procesos lexislativos. Para seren incluídos neste indicador, os organismos deben ter adoptado medidas e/ou estratexias; é dicir, deben ter sido aprobadas, integradas nos seus sistemas ou procesos habituais ou postas en funcionamento no marco da execución da intervención. Non se deben contabilizar os organismos que reciben formación, asistencia técnica ou recursos sen que se tome ningunha medida relacionada co contido da intervención.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 11.2
Título	OSC de acción polo clima fortalecidas
Descrición detallada	Número de organizacións da sociedade civil (titulares de responsabilidades) especializadas na protección ambiental e na mitigación e adaptación ao cambio climático que viron reforzadas as súas capacidades no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	Considerar o número total de organizacións da sociedade civil (locais, nacionais ou internacionais) especializadas na protección do medio ambiente e na mitigación e adaptación ao cambio climático que viron o seu funcionamento e rendemento fortalecidos e mellorados no marco da intervención. Este indicador refírese a asociacións, fundacións, cooperativas, sindicatos, grupos comunitarios e outras organizacións civís ou relixiosas especializadas no medio ambiente e no cambio climático que: ▪ a miúdo deseñan e implantan proxectos sobre o terreo, como a restauración de ecosistemas ou a xestión sostible dos recursos naturais. ▪ participan activamente na incidencia política, influíndo na creación de políticas públicas. ▪ a miúdo son líderes en campañas de concienciación e educación para crear conciencia sobre a sostibilidade. As intervencións de reforzo de capacidades adoitan incluír formación, asistencia técnica, recursos ou apoio institucional dirixidos a estas áreas: ▪ Formación e desenvolvemento de competencias: ofrecer oportunidades de formación e desenvolvemento profesional a membros e líderes de organizacións da sociedade civil. Exemplos: obradoiros, cursos, seminarios e programas de desenvolvemento específicos para mellorar as habilidades técnicas, de xestión e de liderado. ▪ Acceso a recursos e financiamento: facilitar o acceso aos recursos financeiros, materiais e técnicos necesarios para levar a cabo as súas actividades de forma eficaz. Exemplos: asistencia na busca de fondos, desenvolvemento de propostas, xestión financeira e administrativa axeitada. ▪ Mellora de instrumentos e capacidades de planificación e xestión. Mellora de procesos, sistemas ou redeseño organizativo: mellora da estrutura organizativa, dos sistemas de gobernanza e da xestión interna das organizacións. Exemplos: desenvolvemento de políticas, procedementos e sistemas de seguimento e avaliación. ▪ Desenvolvemento de redes e alianzas: facilitar a conexión e a colaboración con outras organizacións similares, así como con institucións académicas, sector privado e entidades gobernamentais. ▪ Promoción da sensibilización, participación e a incidencia: fortalecer as habilidades de avogacía, comunicación e sensibilización para aumentar a participación da sociedade civil nos procesos de toma de decisións e na incidencia política. ▪ Desenvolvemento de capacidades técnicas específicas: prestar asistencia técnica especializada en áreas temáticas relevantes para a organización, como a protección ambiental, a mitigación e adaptación ao cambio climático, a saúde, a educación, os dereitos humanos, entre outros.
Unidade de medida	Número total de entidades

	Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	N/A
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Cóntanse as entidades, NON as persoas asociadas que as compoñen. Se se traballa cunha entidade de segundo ou terceiro nivel, NON se computan todas as entidades que a compoñen, senón que se contan como unha única entidade.
Vinculación con outros IRC	As OSC contabilizadas neste indicador computan tamén automaticamente no IRC G.2 – "OSC fortalecidas".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 11.3
Título	Promoción de contornas sostibles
Descrición detallada	Número de persoas implicadas en medidas para mellorar a contorna urbana, comunitaria ou da vivenda no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Isto refírese ás persoas que, como resultado da súa participación na intervención, se involucran e promoven accións e estratexias deseñadas para lograr un desenvolvemento equitativo, eficiente e respectuoso co medio ambiente no espazo físico onde viven, interactúan e realizan as súas actividades cotiás, xa sexa dentro dunha cidade, barrio ou comunidade. Os aspectos clave das medidas sostibles para mellorar a contorna urbana, comunitaria ou da vivenda son: ▪ Eficiencia no uso de recursos: promover prácticas que minimicen o consumo de recursos naturais, como a auga e a enerxía. Isto pode incluír o deseño de edificios con altos estándares de eficiencia enerxética, sistemas de recollida de auga de choiva e a promoción de técnicas de construción sostibles. ▪ Mobilidade sostible: promover o uso do transporte público, os desprazamentos a pé e en bicicleta como alternativas ao uso do coche, reducindo así as emisións de gases de efecto invernadoiro e mellorando a calidade do aire. ▪ Xestión de residuos: promover a redución, reutilización e reciclaxe de residuos sólidos, así como a posta en marcha de programas comunitarios de compostaxe e reciclaxe. ▪ Promoción de espazos verdes: conservar e ampliar as zonas verdes dentro das contornas urbanas para mellorar a calidade do aire, proporcionar hábitats para a biodiversidade e ofrecer espazos recreativos e de lecer. ▪ Inclusión social e equidade: deseñar políticas e programas que promovan a inclusión social e a equidade, garantindo que todas as persoas teñan acceso a vivendas accesibles, servizos básicos, espazos públicos de calidade e oportunidades de desenvolvemento. ▪ Resiliencia fronte ao cambio climático: integrar medidas de adaptación ao cambio climático na planificación urbana, incluíndo a xestión do risco de desastres, o deseño de infraestruturas resilientes e a conservación dos ecosistemas naturais. ▪ Participación cidadá: promover a participación da comunidade na toma de decisións relacionadas co desenvolvemento urbano, permitindo que os residentes influan na planificación e no deseño das súas propias contornas. ▪ Educación e sensibilización: promover programas educativos que fomenten a concienciación ambiental e a adopción de comportamentos sostibles entre os habitantes, empresas e organizacións locais.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúe o número de persoas ou as cifras de poboación que se poderían beneficiar das medidas de mellora da contorna urbana, comunitaria ou de vivenda.

	Isto inclúe ás persoas das que se teña constancia, verificada con rexistros documentais, da súa participación directa nas actividades ou medidas organizadas ou que recibiron algún servizo (por exemplo, formación) no marco da intervención. Se as intervencións só proporcionan formación en coidado do medio ambiente sen participar en ningún outro tipo de actividade para mellorar a contorna comunitaria, non se contabilizan para este indicador e os datos deben rexistrarse no IRC 13.1 - "Información e concienciación ambiental". Os pequenos produtores que reciben apoio en prácticas de produción sostibles non se inclúen neste indicador. Estas prácticas están incluídas no indicador IRC 12.2 - "Pequenos/as produtores/as formados/as en sostibilidade". Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	No caso de persoas implicadas en medidas para mellorar a contorna urbana, comunitaria ou de vivenda relacionadas coa xestión de riscos de desastres, os datos tamén deben computarse no indicador IRC 1.1 - "Medidas de redución do risco de desastres".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 12.1
Título	Formación de empresas sostibles
Descrición detallada	Número de empresas que reciben formación en prácticas de producción sostibles, economía circular e xestión de residuos no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	O termo "empresas" utilízase para referirse a MIPEMES, cooperativas, grupos produtivos e entidades de economía social. A proposta de produción sostible considera aspectos como a redución do consumo de recursos naturais, a minimización dos residuos e as emisións, o uso de enerxías renovables, a promoción de prácticas laborais xustas e a protección da biodiversidade. Na produción está contemplada tamén a agrícola, pesqueira ou acuícola. A economía circular debe entenderse como un modelo económico que busca minimizar o desperdicio e maximizar o aproveitamento dos recursos mediante a reutilización, a reparación, a reciclaxe e a rexeneración de produtos e materiais. A xestión dos recursos incluíría a recollida, o transporte, o tratamento e a eliminación final de residuos de forma segura e sostible. Polo tanto, este indicador inclúe as entidades anteriormente mencionadas que reciben información ou formación sobre boas prácticas en calquera das seguintes áreas: ▪ Uso de enerxías renovables: as empresas están implantando sistemas de enerxía solar ou eólica para reducir a súa dependencia dos combustibles fósiles e reducir as emisións de gases de efecto invernadoiro durante a produción. ▪ Eficiencia enerxética en procesos industriais: optimización de procesos para reducir o consumo de enerxía, por exemplo, mediante o uso de tecnoloxías de baixo consumo enerxético ou a mellora da xestión da cadea de subministración. ▪ Certificacións e etiquetaxe ambiental: as empresas obteñen certificacións como "Orgánico" ou "Fair Trade" para produtos que cumpren estándares ambientais e sociais, o que promove prácticas sostibles na cadea de subministración. ▪ Redución do uso de recursos naturais: implantación de estratexias para minimizar o uso de auga e materiais virxes nos procesos de produción mediante a reciclaxe ou a reutilización de recursos. ▪ Deseño de produtos ecoeficientes: desenvolvemento de produtos cun menor impacto ambiental ao longo do seu ciclo de vida, dende a extracción das materias primas ata a súa eliminación final. ▪ Deseño para a reciclabilidade: as empresas deseñan produtos con materiais reciclables ou biodegradables para facilitar a súa reutilización ou reciclaxe ao final da súa vida útil. ▪ Reutilización e remanufactura: implantación de programas de recollida e reutilización de produtos ao final da súa vida útil, ou remanufactura de compoñentes para crear novos produtos.

	▪ Estratexias de servizos en lugar de produtos: enfoque en ofrecer servizos baseados no rendemento en lugar de vender produtos, fomentando a reutilización e o mantemento en lugar da compra constante. ▪ Cadeas de subministración circulares: promoción de cadeas de subministración onde os subprodutos dunha industria se converten en materia prima para outra, reducindo así a xeración de residuos. ▪ Reciclaxe e separación na fonte: implantación de programas de reciclaxe onde os consumidores separan os residuos en diferentes categorías (papel, plástico, vidro etc.) para facilitar a reciclaxe. ▪ Compostaxe de residuos orgánicos: recollida e compostaxe de residuos orgánicos para convertelos en fertilizante ou biogás, en lugar de envialos a vertedoiros. ▪ Redución de residuos en orixe: promover prácticas que reduzan os envases innecesarios ou o uso de materiais desbotables, como o uso de bolsas de tea en lugar de plástico. ▪ Estratexias de reutilización: Fomento da reutilización de produtos e materiais mediante programas de intercambio, reparación ou doazón.
Unidade de medida	Número total de entidades. Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	N/A
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Contaranse as entidades xurídicas (empresas unipersoais, sociedades limitadas, cooperativas ou sociedades anónimas), non as persoas físicas que as compoñen. É importante resaltar que a formación nestes temas para persoas con empresas individuais ou pequenos produtores se contabilizan no indicador IRC 12.2 e non neste indicador.
Vinculación con outros IRC	As empresas contabilizadas neste indicador computan tamén automaticamente no indicador IRC 9.1 – "MIPEMES e/ou cooperativas que recibiron apoio" .

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 12.2
Título	Pequenos/as produtores/as formados/as en sostibilidade
Descrición detallada	Número de pequenos/as produtores/as formados/as en prácticas de produción sostibles, economía circular e xestión de residuos no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Refírese a individuos ou grupos de persoas que se dedican á produción a pequena escala de bens artesanais ou produtos agrícolas, gandeiros, pesqueiros ou acuícolas, xeralmente con recursos limitados e empregando métodos de produción tradicionais ou de baixo impacto tecnolóxico. A súa produción adoita destinarse tanto ao consumo local como á venda en mercados próximos. A proposta de produción sostible considera aspectos como a redución do consumo de recursos naturais, a minimización dos residuos e as emisións, o uso de enerxías renovables, a promoción de prácticas laborais xustas e a protección da biodiversidade. A economía circular debe entenderse como un modelo económico que busca minimizar o desperdicio e maximizar o aproveitamento dos recursos mediante a reutilización, a reparación, a reciclaxe e a rexeneración de produtos e materiais. A xestión dos recursos incluíría a recollida, o transporte, o tratamento e a eliminación final de residuos de forma segura e sostible. Polo tanto, este indicador inclúe os pequenos produtores que reciben información ou formación sobre boas prácticas en calquera das seguintes áreas: ▪ Uso de enerxías renovables: os pequenos produtores están implantando sistemas de enerxía solar ou eólica para reducir a súa dependencia dos combustibles fósiles e reducir as emisións de gases de efecto invernadoiro durante a produción. ▪ Eficiencia enerxética en procesos industriais: optimización de procesos para reducir o consumo de enerxía, por exemplo, mediante o uso de tecnoloxías de baixo consumo enerxético ou a mellora da xestión da cadea de subministración. ▪ Certificacións e etiquetaxe ambiental: os pequenos produtores obteñen certificacións como "Orgánico" ou "Fair Trade" para produtos que cumpren estándares ambientais e sociais, o que promove prácticas sostibles na cadea de subministración. ▪ Redución do uso de recursos naturais: implantación de estratexias para minimizar o uso de auga e materiais virxes nos procesos de produción mediante a reciclaxe ou a reutilización de recursos. ▪ Deseño de produtos ecoeficientes: desenvolvemento de produtos cun menor impacto ambiental ao longo do seu ciclo de vida, dende a extracción das materias primas ata a súa eliminación final. ▪ Deseño para a reciclabilidade: os pequenos produtores deseñan produtos con materiais reciclables ou biodegradables para facilitar a súa reutilización ou reciclaxe ao final da súa vida útil. ▪ Reutilización e remanufactura: implantación de programas de recollida e reutilización de produtos ao final da súa vida útil, ou remanufactura de compoñentes para crear novos produtos. ▪ Estratexias de servizos en lugar de produtos: enfoque en ofrecer servizos baseados no rendemento en lugar de vender produtos, fomentando a reutilización e o mantemento en lugar da compra constante.

	▪ Cadeas de subministración circulares: promoción de cadeas de subministración onde os subprodutos dunha industria se converten en materia prima para outra, reducindo así a xeración de residuos. ▪ Reciclaxe e separación na fonte: implantación de programas de reciclaxe onde os consumidores separan os residuos en diferentes categorías (papel, plástico, vidro etc.) para facilitar a reciclaxe. ▪ Compostaxe de residuos orgánicos: recollida e compostaxe de residuos orgánicos para convertelos en fertilizante ou biogás, en lugar de envialos a vertedoiros. ▪ Redución de residuos en orixe: promover prácticas que reduzan os envases innecesarios ou o uso de materiais desbotables, como o uso de bolsas de tea en lugar de plástico. ▪ Estratexias de reutilización: fomento da reutilización de produtos e materiais mediante programas de intercambio, reparación ou doazón.
Unidade de medida	Persoas. Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	As prácticas de conservación ambiental que excedan as terras ou explotacións propias dos/as produtores/as, ligadas a terras comunitarias e/ou orientadas principalmente ao uso comunitario non produtivo, exclúense deste indicador e contabilizaríanse segundo corresponda no IRC 11.3 - "Promoción de contornas sostibles", ou no IRC 14.2 - "Promoción da protección dos ecosistemas mariños" ou no IRC 15.2 - "Promoción da protección dos ecosistemas terrestres".
Vinculación con outros IRC	Os produtores agrícolas, gandeiros, pesqueiros ou acuícolas que se inclúen neste indicador computan tamén no indicador IRC 2.2 – "Pequenos produtores que reciben apoio ou asistencia»." As persoas que lideran ou forman parte de empresas contabilizadas neste indicador computan tamén no indicador IRC 8.1 "Emprendedores apoiados".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 13.1
Título	Información e sensibilización ambiental
Descrición detallada	Número de persoas que reciben información e educación ambiental, cambio climático e redución de risco de desastres no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	As persoas incluídas neste indicador son as destinatarias de accións informativas e educativas no marco de intervencións que promoven a concienciación, a acción e a adopción de prácticas sostibles que axuden a protexer o noso planeta e a construír comunidades máis resilientes fronte aos impactos ambientais adversos. Estas intervencións pódense agrupar en tres áreas principais: comunicación e acceso á información, programas educativos e de sensibilización e formación técnica e comunitaria. A continuación, preséntanse algunhas liñas de actuación dentro destas tres áreas: 1. Comunicación e acceso á información, desenvolvendo estratexias que aborden os seguintes temas: ▪ Crise climática e xustiza ambiental: impactos diferenciados do cambio climático nas comunidades vulnerables, migracións climáticas e dereitos humanos. ▪ Sistemas de alerta temperá e xestión do risco: control de fenómenos naturais, comunicación eficaz de alertas e medidas de autoprotección. ▪ Uso de ferramentas dixitais para a educación ambiental: plataformas en liña, redes sociais, aplicacións móbiles e produción de contidos audiovisuais educativos. ▪ Xornalismo ambiental e sensibilización nos medios de comunicación: como poden os medios de comunicación influír na percepción pública do cambio climático e promover a acción. ▪ Participación cidadá na gobernanza ambiental: acceso á información pública, defensa política e activismo ambiental. 2. Programas educativos e de sensibilización, buscando promover a concienciación ambiental e climática desde unha idade temperá e en diversos sectores da sociedade. Para conseguilo, é fundamental integrar os seguintes temas nos currículos educativos, nas campañas de sensibilización e nos espazos de formación comunitaria: ▪ O cambio climático e os seus impactos: causas, efectos nos ecosistemas e nas sociedades, escenarios futuros e necesidade de acción urxente. ▪ Biodiversidade e conservación dos ecosistemas: importancia da fauna e a flora, os servizos dos ecosistemas, a deforestación, a perda de biodiversidade e a restauración ambiental. ▪ Economía circular e xestión de residuos: redución, reutilización, reciclaxe e compostaxe, así como estratexias para reducir a xeración de residuos e o uso de plástico. ▪ Consumo responsable e pegada ecolóxica: hábitos sostibles no consumo de auga, enerxía e produtos, impacto ambiental das industrias e comercio xusto. ▪ Sostibilidade en contornas urbanas: mobilidade sostible, deseño de cidades resilientes, contaminación atmosférica e planificación urbana ecoeficiente.

	3. Formación técnica e comunitaria. Enfócase no desenvolvemento de capacidades prácticas para a xestión sostible do medio ambiente e a mitigación do cambio climático, promovendo a acción en comunidades e sectores clave. Os temas esenciais inclúen: • Xestión Integrada dos Recursos Hídricos (GIRH): uso eficiente da auga, protección das fontes de hídricas, tecnoloxías de aforro de auga e saneamento sostible. • Energías renovables e eficiencia enerxética: introdución á enerxía solar, eólica e hidroeléctrica, estratexias para reducir o consumo de enerxía e electrificación sostible das comunidades. • Agricultura sostible e seguridade alimentaria: agroecoloxía, sistemas de cultivo resistentes ao clima, redución do uso de agroquímicos e produción local de alimentos. • Turismo sostible e conservación do patrimonio natural: minimizar o impacto ambiental do turismo, o ecoturismo e xerar ingresos mediante prácticas sostibles. • Xestión de ecosistemas e restauración ambiental: reforestación, protección de zonas húmidas, rexeneración do solo e prevención de incendios forestais.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Só se debe computar o número de persoas das que se teña constancia, verificado con rexistros documentais, que recibiron a información ou participaron en accións que inclúen ese contido informativo ou educativo. Non se deben reportar cifras potenciais ou estimadas. En canto ás campañas de información ou sensibilización nos medios de comunicación (prensa, radio, televisión, redes sociais, internet etc.), as persoas só poden ser consideradas destinatarias reais cando existen datos sobre o alcance real da audiencia, proporcionados por unha entidade especializada na campaña e baixo unha metodoloxía verificada. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	As persoas que recibiron formación específica en materia de risco de desastres ou preparación ante emerxencias computan tamén automaticamente no IRC 1.1 – "Medidas de redución do risco de desastres". Ao referirse a medidas educativas e informativas específicas para a protección dos ecosistemas mariños, os participantes tamén se contarán no indicador. IRC 14.2 – "Promoción da protección dos ecosistemas mariños" e, no caso das específicas para a protección dos ecosistemas terrestres, contabilizaranse no IRC 15.2 – "Promoción da protección dos ecosistemas terrestres".

--	--

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC14.1
Título	Áreas mariñas protexidas
Descrición detallada	Número de quilómetros ² de áreas mariñas que conseguen protección ou quedan baixo xestión sostible no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Considera o número de quilómetros² de áreas mariñas que conseguiron protección ou quedan baixo xestión sostible no marco da intervención; dependendo do nivel de protección para propósitos da conservación da biodiversidade e a sustentabilidade dos recursos, as áreas incluídas no indicador poden ser: • Áreas de Conservación Mariña: as áreas de conservación mariña refírense a áreas específicas do océano ou de corpos de auga costeiros que se xestionan e protexen co obxectivo de conservar a biodiversidade mariña e os ecosistemas acuáticos. Estas áreas poden incluír hábitats importantes como arrecifes de coral, leitos de herbas mariñas, mangleirais, zonas de reprodución de peixes entre outros. As actividades humanas nestas zonas adoitan estar reguladas para minimizar o impacto ambiental e preservar a saúde dos ecosistemas mariños. • Áreas Mariñas Protexidas (AMP): as áreas mariñas protexidas son áreas de océano ou augas costeiras legalmente designadas e xestionadas para conservar a vida mariña, protexer hábitats clave e preservar a biodiversidade. Estas áreas poden variar en tamaño e nivel de protección, desde pequenas reservas ata vastas áreas oceánicas protexidas. As AMP poden ser establecidas por gobernos ou organizacións internacionais para regular actividades como a pesca, o turismo e a extracción de recursos para manter a sostibilidade dos ecosistemas mariños. • Áreas de xestión mariña sostible: as áreas de xestión mariña sostible son zonas onde se implantan prácticas de xestión e regulación para manter a saúde a longo prazo dos ecosistemas mariños, ao tempo que permiten o uso sostible dos recursos mariños. Estas áreas caracterízanse pola integración de consideracións ambientais, sociais e económicas na toma de decisións relacionadas coa xestión de actividades como a pesca, o turismo e a conservación da biodiversidade. • Reservas mariñas: as reservas mariñas son áreas mariñas protexidas designadas especificamente para a conservación da vida mariña e a preservación dos ecosistemas acuáticos. Estas zonas poden ter restricións máis estritas sobre as actividades humanas, como a pesca e a navegación, para permitir que a vida mariña se recupere e prospere sen interferencias significativas. • Parques mariños: os parques mariños son áreas mariñas protexidas establecidas para conservar hábitats mariños importantes, promover a educación ambiental e facilitar actividades recreativas sostibles. Estas áreas poden ter zonas de uso restrinxido ou regulado para protexer a vida mariña e os recursos naturais. • Santuarios mariños: os santuarios mariños son áreas especialmente protexidas dentro do océano onde as actividades humanas como a pesca comercial, a extracción de recursos ou o desenvolvemento costeiro están prohibidas ou limitadas. Estes santuarios

	son cruciais para a conservación de especies ameazadas, a restauración de hábitats degradados e a preservación de ecosistemas mariños únicos. As medidas para a protección ou a xestión sostible das zonas mariñas poden incluír: ▪ Establecemento de Áreas Mariñas Protexidas (AMP): son áreas designadas para conservar a biodiversidade mariña e os recursos naturais. Estas áreas poden ter diferentes niveis de protección, desde reservas estritas ata zonas onde se permite a pesca e outras actividades controladas, como xa se viu. ▪ Establecemento de zonas de non captura: trátase de zonas dentro das AMP onde a pesca está prohibida para permitir a recuperación das poboacións de peixes e a restauración dos ecosistemas. ▪ Plans de xestión de pesqueiras: implantación de plans baseados en enfoques ecosistémicos para a xestión das pesqueiras, garantindo a explotación sostible dos recursos e minimizando o impacto ambiental. ▪ Restauración de hábitats mariños: proxectos que buscan restaurar hábitats degradados, como os arrecifes de coral, os mangleirais e os leitos de herbas mariñas, que son esenciais para a biodiversidade e a protección das costas. ▪ Regulación das actividades humanas: restricións sobre actividades que afectan negativamente os ecosistemas mariños, como a minería submarina, a construción de infraestruturas e o vertido de residuos.
Unidade de medida	Quilómetros ² , superficie.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Considerarase que se contou co apoio da CE cando esta interveña mediante cooperación técnica ou financeira no proceso de planificación, formulación e deseño, nos procesos de diálogo e consulta social ou na creación do marco legal e normativo ou procesos legislativos. Para que as áreas mariñas sexan incluídas neste indicador, as súas medidas de protección ou xestión sostible deben ter sido formalmente aprobadas no marco da intervención.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC14.2
Título	Promover a protección dos ecosistemas mariños
Descrición detallada	Número de persoas implicadas en medidas de protección dos ecosistemas mariños no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Refírese ás persoas que, como resultado da súa participación na intervención, se involucran e promoven accións e estratexias para a protección dos ecosistemas mariños. Consideraríanse colectivos destinatarios aqueles que sexan o público obxectivo e teñan algún tipo de participación no desenvolvemento de actividades de protección do ecosistema mariño no marco da intervención, como, por exemplo: xerentes de empresas turísticas que participen en formación sobre prácticas sostibles, estudantes criados a través de actividades educativas sobre a vida mariña ou comunidades que reciben información e son destinatarias de medidas de tratamento de augas residuais. As medidas de protección do ecosistema mariño poden incluír: ▪ Creación de áreas mariñas protexidas (AMP): establecemento de reservas mariñas onde a pesca e outras actividades extractivas estean prohibidas para permitir que os ecosistemas se rexeneren e conserven a biodiversidade. As AMP poden abarcar diversos ecosistemas mariños como arrecifes de coral, mangleirais, leitos de herbas mariñas e hábitats de especies ameazadas. ▪ Regulación da pesca sostible: aplicación de regulamentos e cotas de pesca que garantan a explotación sostible dos recursos mariños. Isto inclúe a protección das especies en perigo de sobreexplotación e a promoción de técnicas de pesca selectivas que minimicen o impacto nos ecosistemas mariños. ▪ Restauración de hábitats costeiros: iniciativas para restaurar ecosistemas costeiros degradados, como os mangleirais e as marismas, que actúan como viveiros naturais e protexen as costas da erosión. A restauración pode incluír a plantación de vexetación autóctona e a eliminación de especies invasoras. ▪ Redución da contaminación mariña: implantación de regulacións e programas para reducir a contaminación por plásticos, nutrientes e produtos químicos nos océanos. Isto inclúe promover a reciclaxe, unha xestión axeitada dos residuos e mellorar as infraestruturas de tratamento de augas residuais. ▪ Control e investigación mariña: desenvolvemento de programas de vixilancia continua para avaliar a saúde dos ecosistemas mariños e a resposta ás medidas de conservación. A investigación científica proporciona datos cruciais para informar políticas e estratexias de xestión eficaces. ▪ Educación e concienciación ambiental: campañas educativas dirixidas á comunidade e aos usuarios do océano para promover prácticas responsables, como evitar os produtos de plástico dun só uso, respectar as áreas protexidas e adoptar comportamentos sostibles na pesca e no turismo costeiro. ▪ Cooperación internacional: colaboración entre países para establecer acordos e tratados internacionais que promovan a conservación e a xestión sostible dos recursos mariños

	transfronteirizos, como a protección das especies migratorias e a xestión das zonas mariñas de importancia ecolóxica.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúe o número de persoas ou cifras de poboación que se poderían beneficiar das medidas de protección dos ecosistemas mariños. Isto inclúe ás persoas das que se teña constancia, verificada con rexistros documentais, da súa participación directa nas actividades ou medidas organizadas ou que recibiron algún servizo (por exemplo, formación) na intervención. Os pequenos produtores que reciben apoio en prácticas de produción sostibles non se inclúen neste indicador. Estas prácticas están incluídas no indicador IRC 12.2 - "Pequenos/as produtores/as formados/as en sostibilidade". Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 15.1
Título	Áreas naturais protexidas
Descrición detallada	Número de hectáreas de espazos naturais terrestres protexidos, xestionados de forma sostible e/ou reforestados no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	As áreas naturais terrestres que dependerán do nivel de protección e características poderán ser: 1. Reservas naturais ou da biosfera: son áreas designadas e protexidas para conservar a biodiversidade e promover a investigación científica, a educación ambiental e o desenvolvemento sostible. 2. Parques nacionais: áreas protexidas de grande importancia natural e cultural, designadas principalmente para a conservación de ecosistemas representativos e especies nativas 3. Santuarios de vida silvestre: áreas protexidas especificamente para a conservación e protección da fauna silvestre e os seus hábitats. Estas zonas poden servir como refuxios para especies en perigo de extinción ou como zonas de reprodución críticas para a fauna nativa. 4. Áreas xestionadas de forma sostible: refírese a áreas naturais onde se implantan prácticas de xestión ambientalmente responsables para equilibrar a conservación co uso sostible dos recursos naturais. Estas áreas poden permitir actividades controladas como a silvicultura, a pesca ou o ecoturismo baixo regulacións estritas para minimizar o impacto ambiental. 5. Reservas xestionadas: son áreas naturais protexidas onde se aplican estratexias de xestión específicas para conservar a biodiversidade e os servizos ecosistémicos. Estas reservas poden incluír actividades de restauración ecolóxica, control de especies invasoras e control ambiental continuo. 6. Áreas de uso múltiple: son áreas naturais designadas para múltiples usos compatibles, que poden incluír a conservación da biodiversidade, a agricultura sostible, a recreación ao aire libre e a xestión forestal controlada. O obxectivo é optimizar os beneficios sociais e económicos sen comprometer a integridade ambiental a longo prazo. 7. Zonas reforestadas: refírese a áreas naturais que foron obxecto de programas de reforestación ou restauración forestal para recuperar a cuberta arbórea e promover a rexeneración de ecosistemas degradados. Estas áreas contribúen á captura de carbono, á conservación do solo e á restauración do hábitat para a fauna silvestre. As medidas consideradas para a protección ou xestión destas áreas entrarían dentro das seguintes: ▪ Creación de áreas protexidas: creación de parques nacionais, reservas naturais, áreas mariñas protexidas e santuarios para conservar a biodiversidade e os ecosistemas. Isto implica definir límites claros e establecer regulacións para controlar actividades humanas como a extracción de recursos, a caza e a tala. ▪ Implantación de plans de xestión: desenvolvemento e implantación de plans de xestión específicos para áreas protexidas, que inclúan estratexias detalladas para a conservación de hábitats críticos, a protección de especies ameazadas e a regulación do uso sostible dos recursos naturais.

	▪ Restauración de ecosistemas degradados: rehabilitación de áreas naturais degradadas mediante a reforestación, a restauración de hábitats acuáticos, a eliminación de especies invasoras e a restauración de paisaxes afectadas por actividades humanas. ▪ Control de actividades ilegais: implantación de medidas de aplicación da lei para combater a caza furtiva, a pesca ilegal, a tala e outras actividades ilegais que ameazan a integridade das áreas naturais protexidas.
Unidade de medida	Hectáreas Tipo de datos: cuantitativo.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Considerarase que se contou co apoio da CE cando esta interveña mediante cooperación técnica ou financeira no proceso de planificación, formulación e deseño, nos procesos de diálogo e consulta social ou na creación do marco legal e normativo ou procesos lexislativos. Para que as áreas naturais sexan incluídas neste indicador, as súas medidas de protección ou xestión sostible deben ter sido formalmente aprobadas no marco da intervención.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 15.2
Título	Promoción da protección dos ecosistemas terrestres
Descrición detallada	Número de persoas implicadas en medidas de protección dos ecosistemas terrestres no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Refírese ás persoas que, como resultado da súa participación na intervención, se involucran e promoven accións e estratexias para a protección dos ecosistemas naturais terrestres. Consideraríanse colectivos destinatarios aqueles que sexan o público obxectivo e teñan algún tipo de participación no desenvolvemento de actividades de protección do ecosistema terrestre no marco da intervención, como, por exemplo: xerentes de empresas turísticas que participen en formación sobre prácticas sostibles, estudantes criados a través de actividades educativas sobre a vida terrestre ou comunidades que reciben información e son destinatarias de medidas de xestión forestal sostible. Os exemplos máis relevantes destas medidas de protección son: 1. Creación de áreas protexidas: establecemento de parques nacionais, reservas naturais, santuarios de vida silvestre e áreas protexidas para conservar ecosistemas terrestres importantes. 2. Restauración de ecosistemas degradados: implantación de programas de restauración ecolóxica para recuperar ecosistemas terrestres degradados, como bosques, zonas húmidas e pradarias. Isto pode incluír a plantación de especies autóctonas, o control das especies invasoras e a restauración de hábitats clave para promover a rexeneración natural. 3. Prácticas de xestión forestal sostible: promover prácticas de xestión forestal sostible en bosques naturais e plantacións forestais para conservar a biodiversidade, protexer o solo e a auga e manter servizos ambientais clave como a captura de carbono e a regulación do clima. 4. Control de especies invasoras: implantación de programas para o control e a erradicación das especies invasoras que ameazan os ecosistemas terrestres nativos. 5. Zonificación e planificación do uso do solo: desenvolvemento de plans de ordenación do territorio que inclúan zonas protexidas, corredores biolóxicos e zonas de amortecemento para minimizar os impactos negativos da actividade humana nos ecosistemas terrestres. 6. Vixilancia e control ambiental: establecemento de programas de control ambiental para avaliar o estado dos ecosistemas terrestres e detectar cambios negativos ou ameazas a tempo. Isto permite tomar medidas correctivas e adaptativas para a conservación efectiva da biodiversidade.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo

Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúe o número de persoas ou cifras de poboación que se poderían beneficiar das medidas de protección dos ecosistemas terrestres. Isto inclúe ás persoas das que se teña constancia, verificada con rexistros documentais, da súa participación directa nas actividades ou medidas organizadas ou que recibiron algún servizo (por exemplo, formación) na intervención. Os pequenos produtores que reciben apoio en prácticas de produción sostibles non se inclúen neste indicador. Estas prácticas están incluídas no indicador IRC 12.2 - "Pequenos/as produtores/as formados/as en sostibilidade". Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 16.1
Título	Prevención de violencia
Descrición detallada	Número de persoas en contextos de violencia que acceden a espazos seguros ou participan na recuperación e posta en valor do patrimonio cultural para previr a violencia no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	Unha persoa nun contexto de violencia é aquela que experimenta ou se enfronta continuamente a situacións de maltrato físico, psicolóxico, sexual ou emocional, derivadas de: ▪ Conflitos armados, disputas territoriais, violencia política, represión governamental ou onde operan grupos insurxentes. ▪ Residencia en zonas con altas taxas de homicidios, agresións, secuestros e violencia doméstica ou sexual ▪ Pertencer a grupos desprazados, refuxiados ou comunidades afectadas por violencia estrutural, como minorías étnicas ou comunidades marxinadas que sofren discriminación e violencia sistemática. Este indicador refírese ás intervencións destinadas a previr diferentes tipos de violencia en persoas expostas a mensaxes violentas e/ou contextos de conflito. En canto a espazos e medidas culturais, sociolaborais e de convivencia Incluídos neste indicador, atopamos: ▪ Plans locais ou comunitarios de convivencia: participación destes colectivos na súa definición, implantación e/ou avaliación. ▪ Centros culturais comunitarios: establecemento de centros culturais en zonas afectadas pola delincuencia ou a violencia, que ofrezan clases de arte, música, danza, teatro e literatura. ▪ Obradoiros de artesanía: organización de obradoiros onde estas persoas poidan aprender oficios tradicionais, como olería, tecido, talla ou cestería, entre outros, o que lles permitirá a creación de emprego. ▪ Festivais culturais e eventos comunitarios: organización de festivais, concertos e eventos culturais que celebren a diversidade étnica e cultural da comunidade. ▪ Programas de educación, formal e informal, e formación profesional no marco de proxectos de prevención da violencia: ofrecemento de programas de formación e desenvolvemento en habilidades laborais prácticas, como informática, videoxogos, electricidade, fontanería, xardinería e horticultura, e oficios relacionados coa recuperación do patrimonio cultural. ▪ Incubadoras de empresas sociais: creación de espazos onde a xente nova poida desenvolver e poñer en marcha as súas propias empresas sociais, como cooperativas agrícolas, empresas de reciclaxe ou servizos comunitarios. ▪ Rehabilitación de espazos públicos: renovación e mellora de parques, prazas e áreas recreativas en comunidades afectadas pola violencia das bandas. ▪ Obradoiros de historia e cultura local e sobre diversidade cultural: organización de actividades educativas sobre historia, tradicións culturais locais e diversidade cultural, incluíndo visitas a museos, sitios arqueolóxicos e monumentos históricos.

	▪ Proxectos de arte urbano e grafiti en espazos públicos acordados: desenvolvemento de proxectos colaborativos de arte urbana que embelezan contornas urbanas e transmitan mensaxes contra a violencia en todas as súas manifestacións.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúen as persoas ou cifras de poboación que se poderían beneficiar das medidas ou intervencións (por exemplo, a apertura dun centro cultural). Isto inclúe ás persoas das que se teña constancia, verificada con rexistros documentais, da súa participación directa nas actividades ou medidas organizadas ou que recibiron algún servizo (por exemplo, formación) na intervención. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 16.2
Título	Prevención de conflictos e promoción de DDHH
Descrición detallada	Número de persoas que reciben apoio na protección e promoción de DDHH ou na prevención de conflitos en situacións de risco de conflito, posconflito ou consolidación da paz no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Isto refírese a persoas afectadas por conflitos, vítimas de violencia e trauma, grupos étnicos discriminados, refuxiados e desprazados internos, líderes comunitarios e activistas locais, excombatentes desmobilizados, ONG e actores da sociedade civil etc. En escenarios: • onde existe unha alta probabilidade de que se desencadee un conflito violento. • que xorden inmediatamente despois do final formal dun conflito armado ou da violencia organizada. • nos que se traballa para fortalecer e manter a paz despois dun conflito. Cóntanse as persoas que reciben ou participan en iniciativas de calquera destes tipos: ▪ Promoción dos dereitos humanos: educación e defensa pública sobre os dereitos humanos fundamentais, incluíndo campañas de concienciación e formación sobre o respecto aos DDHH. ▪ Seguimento e documentación das violacións de DDHH: recompilación de información sobre abusos e violacións dos dereitos humanos para a súa posterior denuncia e acción. ▪ Mediación e diplomacia preventiva: facilitar o diálogo entre as partes en conflito para evitar o estalido ou a escalada dos conflitos. Esta acción busca resolver os conflitos antes de que se volvan violentos. ▪ Control e alerta temperá: control constante de situacións e zonas propensas a conflitos para identificar sinais temperáns de tensións e riscos. ▪ Formación en resolución pacífica de conflitos: impartir habilidades e coñecementos a comunidades e líderes para resolver disputas de maneira pacífica e construtiva. ▪ Protección de civís: Implantar medidas para protexer ás poboacións vulnerables durante conflitos armados ou situacións de violencia. ▪ Apoio ás institucións democráticas e xudiciais: fortalecer as institucións legais e gobernamentais para garantir o respecto e a protección dos dereitos civís e políticos. ▪ Acción humanitaria e desenvolvemento sostible: prestar asistencia ás comunidades afectadas por conflitos para garantir as súas necesidades básicas e facilitar a súa recuperación a longo prazo, incluídos os esforzos de reintegración social. Se se trata de persoas en situacións de posconflito ou de consolidación da paz, estarían especificamente incluídos: ▪ Excombatentes desmobilizados: persoas que participaron en conflitos armados e se desmobilizaron, incluídos exmilitares, combatentes rebeldes ou outros grupos armados.

	▪ Refuxiados e desprazados internos: persoas que foron desprazadas dos seus fogares debido a conflitos armados e buscaron refuxio noutros países (refuxiados) ou dentro do seu propio país (desprazados internos). ▪ Vítimas de violencia e traumas: persoas que sufriron directa ou indirectamente debido ao conflito armado, incluídas as vítimas de violencia física, psicolóxica ou sexual. ▪ Líderes comunitarios e activistas locais: persoas que traballan sobre o terreo para promover a reconciliación, a cohesión social, a defensa dos dereitos humanos e a construción da paz nas súas comunidades. ▪ Mulleres e nenos afectados polo conflito: vítimas de violencia ou abuso de xénero, mentres que os nenos poden ter sido recrutados como combatentes ou separados das súas familias. ▪ Grupos étnicos discriminados ou minoritarios: comunidades ou grupos minoritarios que foron marxinados ou discriminados durante o conflito e que agora buscan protexer os seus dereitos culturais, civís e políticos no proceso de consolidación da paz. ▪ Actores do desenvolvemento e da sociedade civil: persoas que traballan en organizacións non gobernamentais, axencias de desenvolvemento ou iniciativas de base que participan na reconstrución posconflito, na promoción dos dereitos humanos e na mellora das condicións de vida en zonas afectadas polo conflito
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúe o número de persoas ou cifras de poboación que se poderían beneficiar das medidas de protección. Non se deben reportar cifras potenciais ou estimadas. Isto inclúe ás persoas das que se teña constancia, verificada con rexistros documentais, da súa participación directa nas actividades ou medidas organizadas ou que recibiron algún servizo (por exemplo, formación) na intervención. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 16.3
Título	Promotores de DDHH
Descrición detallada	Número de institucións estatais e actores non estatais especializados na defensa dos dereitos humanos e na loita contra a discriminación que viron reforzadas as súas capacidades no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	Os organismos ou institucións públicas son aqueles destinados a protexer, promover e garantir os dereitos humanos, así como a combater a discriminación en todas as súas formas. (por exemplo, oficinas do Defensor do Pobo, comisións ou consellos nacionais contra a discriminación, Comisión Nacional de Dereitos Humanos, fiscalías especializadas en dereitos humanos). Entre os actores non estatais inclúense organizacións da sociedade civil (OSC), grupos de defensa de dereitos humanos, movementos sociais, activistas independentes e organizacións internacionais. A continuación ofrécense algúns tipos de intervención no marco deste indicador agrupadas en tres grandes áreas: 1. Fortalecemento institucional e normativo. Esta liña de acción busca mellorar a capacidade operativa e a sostibilidade das institucións estatais e dos actores non estatais que traballan nos dereitos humanos e na loita contra a discriminación. As intervencións clave inclúen: ▪ Apoio na formulación e actualización de marcos normativos para garantir a protección e promoción dos dereitos humanos, con especial atención ás poboacións en situación de vulnerabilidade. ▪ Asistencia técnica para o desenvolvemento e a implantación de políticas públicas en temas como a equidade de xénero, os dereitos dos pobos indíxenas, a migración e o asilo e os dereitos das persoas con discapacidade, entre outros. ▪ Fortalecemento das oficinas do defensor do pobo e das organizacións de dereitos humanos, garantindo a súa independencia, financiamento e capacidade para controlar as violacións de dereitos. ▪ Melloras nos sistemas de recollida e análise de datos sobre as violacións dos dereitos humanos e a discriminación, promovendo a produción de informes e recomendacións baseados en evidencias. ▪ Apoio á creación de observatorios de dereitos humanos que controlen e difundan información sobre discriminación, violencia institucional e outras violacións. 2. Capacitación e formación técnica. As principais intervencións inclúen: ▪ Formación en mecanismos internacionais para a protección dos dereitos humanos, incluíndo o Sistema Universal e o Sistema Interamericano de Dereitos Humanos. ▪ Formación en estratexias de litixio estratéxico e acompañamento legal para a defensa das vítimas de violacións de dereitos. ▪ Capacitación en mecanismos para a prevención e atención á violencia e a discriminación, con especial énfase nas mulleres, as minorías étnicas, a poboación LGBTIQ+, as persoas con discapacidade e outros grupos en risco.

	▪ Formación en dereitos humanos para funcionarios públicos, con especial énfase na administración de xustiza, as forzas de seguridade e outros corpos do Estado. ▪ Formación en dereitos dixitais e protección de activistas en contornas dixitais, considerando o impacto da desinformación e o acoso en liña na labor de defensa dos dereitos. 3. Articulación e redes de e apoio entre diferentes actores. Para conseguilo, pódense considerar intervencións como: • Fortalecemento das redes de organizacións da sociedade civil, promovendo o intercambio de coñecementos e a colaboración en accións de incidencia. • Promoción de mecanismos de coordinación entre o Estado e a sociedade civil, garantindo a participación de colectivos no deseño e na aplicación de políticas públicas. • Apoio a programas de protección de defensores dos dereitos humanos, incluíndo a creación de protocolos de seguridade e asistencia xurídica en casos de ameazas. • Fomento de alianzas con organismos internacionais e outros países, facilitando o acceso a boas prácticas e mecanismos de cooperación rexional e internacional. • Desenvolvemento de plataformas dixitais para documentar e denunciar violacións dos dereitos humanos, garantindo o acceso á información e ás ferramentas de defensa xurídica.
Unidade de medida	Institucións e organizacións Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Contabilízanse tanto as entidades públicas como as privadas sempre que cumpran o requisito de ter un mandato específico en materia de DDHH e loita contra a discriminación, ou no caso de actores non gobernamentais, de estar especializados na defensa de dereitos específicos ou na loita pola non discriminación de grupos vulnerables (por exemplo, mulleres, minorías étnicas, LGBTIQ+, persoas con discapacidade etc.). Se se traballa cunha entidade de segundo ou terceiro nivel, non se computan as entidades que a compoñen, senón que se contan como unha única entidade.
Vinculación con outros IRC	Os actores non estatais contabilizados neste indicador computan tamén automaticamente no indicador IRC G.2 – "OSC fortalecidas" .

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC 16.4
Título	Acceso á xustiza
Descrición detallada	Número de persoas que melloraron o seu acceso á xustiza no marco das intervencións da Cooperación Española
Descricións adicionais	Isto inclúe as persoas que se beneficiaron de iniciativas destinadas a eliminar as barreiras de acceso e garantir o dereito a acceder a mecanismos de xustiza formais e informais e a utilizar mecanismos legais independentemente da súa situación económica e sen distinción por motivos de sexo, raza, idade, identidade sexual, lingua, ideoloxía política ou crenzas relixiosas, ou outros aspectos ligados á identidade cultural. Entre outras, refírese a iniciativas que abordan calquera das seguintes cuestións: 1. Asistencia legal gratuíta ou subvencionada: establecer servizos de asistencia legal gratuíta ou a baixo custo para persoas con baixos ingresos ou vulnerables, garantindo que teñan acceso a unha representación legal axeitada. 2. Centros de asesoramento legal: crear centros comunitarios ou clínicas legais onde a cidadanía poida recibir asesoramento xurídico básico e orientación sobre os seus dereitos e opcións legais. 3. Sistemas de resolución alternativa de conflitos: promover métodos alternativos de resolución de conflitos, como a mediación e o arbitraje, que poden ser máis rápidos, máis accesibles e menos custosos que os procedementos xudiciais tradicionais. 4. Tecnoloxía e plataformas en liña: desenvolver ferramentas tecnolóxicas, como portais en liña ou aplicacións móbiles, que faciliten o acceso á información xurídica, formularios e procedementos xudiciais. 5. Educación e apoderamento xurídico: implantar programas educativos para aumentar a concienciación pública sobre os dereitos legais e o sistema xudicial, apoderando ás persoas para que defendan os seus dereitos de xeito informado. 6. Redución de barreiras procesuais e administrativas: simplificar os procedementos xudiciais, reducir a burocracia e eliminar os obstáculos ao acceso á xustiza, especialmente para os grupos marxinados ou aqueles con necesidades especiais (como as persoas con discapacidade). 7. Acceso a intérpretes e tradutores: garantir servizos de interpretación e tradución para as persoas cuxa lingua materna non sexa a lingua do sistema xurídico local ou para as persoas con discapacidade (lingua de signos), garantindo que poidan participar plenamente nos procedementos xudiciais. 8. Fortalecemento do sistema xudicial: investir na mellora da eficiencia e a transparencia do sistema xudicial, incluíndo a formación de xuíces, fiscais e persoal administrativo. 9. Protección de testemuñas e vítimas: establecer medidas de protección axeitadas para as testemuñas e as vítimas implicadas en procedementos xudiciais, especialmente en casos sensíbles ou de alto risco. 10. Participación da sociedade civil e das organizacións de dereitos humanos: fomentar a colaboración con organizacións da sociedade civil para promover o acceso á xustiza e defender as reformas legais necesarias.

	Este indicador tamén considerará a formación e a sensibilización dos profesionais do dereito e dos funcionarios de xustiza neste ámbito, así como a promoción de reformas legais e políticas públicas de acceso igualitario á xustiza para todos os cidadáns, especialmente aqueles en situacións de vulnerabilidade.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Non se inclúen as cifras estimadas da poboación que se podería beneficiar das medidas de acceso á xustiza. Para medir os grupos ou individuos aos que se dirixe ou que se benefician de medidas legais ou reformas procesuais ou administrativas, será necesario establecer unha relación directa coa participación nas actividades de intervención e non será posible calcular estimacións de poboación. No caso dos servizos públicos de asistencia xurídica, contabilizaranse todas as persoas que efectivamente utilicen eses servizos. Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador.
Vinculación con outros IRC	As mulleres que recibiron asistencia legal por sufrir unha situación de violencia de xénero tamén computan no IRC 5.2 – "Asistencia ante a violencia de xénero".

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC AH.1
Título	Artigos de primeira necesidade (NFI)
Descrición detallada	Número de persoas que reciben materiais de primeira necesidade (NFI – Non food items) NFI no marco de intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Este indicador está destinado principalmente a intervencións de emerxencia no marco da acción humanitaria e fai referencias a accións urxentes destinadas a salvar vidas, aliviar o sufrimento e protexer a dignidade das poboacións afectadas por crises repentinas causadas por desastres naturais, conflitos armados ou outras situacións de violencia. Este indicador mide o acceso a materiais de primeira necesidade non alimentarios. Esta designación (NFI) inclúe unha ampla gama de produtos non alimentarios que cobren as necesidades humanas básicas e melloran as condicións de vida das poboacións beneficiarias en contextos vulnerables ou situacións de emerxencia. Estes elementos están relacionados co ambiente doméstico e son esenciais para que as persoas poidan continuar coa súa vida cotiá e, polo tanto, manter un nivel de vida mínimo. Inclúe os artigos empregados para durmir, preparar e conservar os alimentos, comer e beber, manter o confort térmico, así como os empregados para a iluminación e a roupa persoal. Normalmente inclúen: ▪ Mantas, colchas e abrigo. ▪ Lonas de plástico, tendas de campaña e kits de refuxio temporal. ▪ Utensilios de cociña como potas, pratos, cubertos. ▪ Artigos de hixiene persoal como xabón, baldes etc. ▪ Artigos de hixiene menstrual. ▪ Ferramentas básicas como pas, machadas, martelos. ▪ Combustible para cociñar e calefacción. ▪ Mosquiteiros tratados con insecticida. ▪ Recipientes para almacenar e transportar auga. ▪ Roupas e calzado. ▪ Subministracións médicas, como vendas, gasas, medicamentos de venda libre e material de primeiros auxilios. ▪ Produtos de hixiene para bebés, como cueiros, toallitas húmidas e biberóns. O tipo de actuación pode ser a distribución directa dos materiais ou axuda monetaria, en calquera dos seus formatos, para a adquisición dos NFI por parte dos destinatarios.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Este indicador IRC só se debe computar e reportar no caso de intervencións de acción humanitaria de emerxencia e en contextos de crise crónica.

	NON se contemplan neste indicador as persoas que reciben alimentos, recóllese no IRC 2.1 – "Inseguridade alimentaria". Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folia informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador. Se só se dispoñen de datos por fogar ou unidade familiar, débese empregar unha estimación do número medio de membros por fogar no contexto xeográfico correspondente.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC AH.2
Título	Axuda monetaria para primeiras necesidades
Descrición detallada	Número de persoas que reciben axudas financeiras directas para cubrir as súas primeiras necesidades no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Este indicador está destinado principalmente a intervencións de emerxencia no marco da acción humanitaria e fai referencias a accións urxentes destinadas a salvar vidas, aliviar o sufrimento e protexer a dignidade das poboacións afectadas por crises repentinas causadas por desastres naturais, conflitos armados ou outras situacións de violencia. Esta axuda monetaria/asistencia financeira directa refírese á entrega de diñeiro en efectivo ou transferencias bancarias a individuos ou familias en situacións vulnerables co fin de garantir o acceso a servizos esenciais. Pode adoptar diversas formas e modalidades, algunhas das tipoloxías máis comúns son: ▪ Transferencias de efectivo (cash transfers): consisten na entrega de diñeiro en efectivo ou mediante transferencias bancarias directamente aos beneficiarios (individuos, fogares ou comunidades). Estas transferencias non teñen restricións en termos de uso. ▪ Cupóns (multi-wallet vouchers): un cupón en forma de papel, ficha ou cupón electrónico que se pode cambiar por unha cantidade específica de produtos e/ou servizos. Os cupóns son de uso restrinxido e pódense trocar en provedores preseleccionados ou en lugares designados pola axencia. ▪ Transferencias Monetarias Multipropósito (Multi-Purpose Cash Assistance – MPCA): trátase das transferencias monetarias que un fogar necesita para cubrir parcial ou totalmente un conxunto de necesidades básicas e/ou de recuperación. O seu valor calcúlase segundo as necesidades, normalmente en función da cesta básica. Estas transferencias poden ser periódicas ou nunha suma global e non están restrinxidas a un uso específico; o beneficiario escolle como usalos. ▪ Programas de Transferencias Condicionadas: consisten na entrega de diñeiro en efectivo ou outros recursos financeiros a familias ou individuos que cumpran certos criterios de elixibilidade e aceptan cumprir certas condicións, como asistir a revisións médicas, enviar os seus fillos á escola ou participar en actividades comunitarias. ▪ Bolsas e axudas educativas: ofrécense fondos monetarios aos estudantes para cubrir os custos da matrícula, libros, material escolar, transporte e outros gastos relacionados coa educación.
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Este indicador IRC só se debe computar e reportar no caso de intervencións de acción humanitaria de emerxencia e en contextos de crise crónica.

	Existe o risco de dobre contabilización de individuos dentro deste indicador no marco dunha intervención, porque o mesmo individuo pode ter participado en varias actividades ou recibido varios tipos de asistencia, apoio ou servizos compatibles cos descritos nesta folla informativa do IRC. Se se detecta este caso, é necesario depurar os datos para garantir que só se conte a unha mesma persoa unha vez dentro do indicador. Se só se dispoñen de datos por fogar ou unidade familiar, débese empregar unha estimación do número medio de membros por fogar no contexto xeográfico correspondente.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC G.1
Título	Persoas destinatarias
Descrición detallada	Número de persoas destinatarias directas das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Débense reportar os destinatarios directos da intervención, é dicir: aquelas persoas que participan directamente nas actuacións desta; aquelas que reciben apoio/asistencia de xeito particular e/ou que son usuarias que reciben bens ou servizos directamente da mesma. NON se deben incluír neste indicador as persoas beneficiarias ou destinatarias indirectas (poboación que vive na zona de intervención e que potencialmente se poden ver beneficiadas co apoio da intervención pero que non son os principais receptores da acción, ou que non participan directamente das actividades principais).
Unidade de medida	Persoas Tipo de datos: Cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Por sexo
Recomendacións para a identificación ou a recollida	NON se deben reportar cifras potenciais ou previstas de número de destinatarias, só se deben computar os datos reais obtidos tras a finalización da intervención. Só se debe computar o número de persoas das que se teña constancia e rexistro de que participaron en accións da intervención. Se só se dispoñen de datos de fogares/familias/unidade doméstica, é posible empregar unha estimación do número medio de membros por fogar no contexto xeográfico correspondente. NUNCA se debe calcular o dato total de persoas destinatarias dunha intervención agregando as cifras do resto dos indicadores IRC, porque unha mesma persoa pode computar en varios IRC diferentes (risco de duplicación), e porque pode haber persoas destinatarias directas das actividades que non queden recollidas en ningún dos IRC, ao non computar en ningún deles. O dato para este indicador NUNCA pode ser menor que calquera outro IRC recollido no marco da mesma intervención.
Vinculación con outros IRC	Non aplica

Datos	Contido
CÓDIGO DO INDICADOR	IRC G.2
Título	OSC fortalecidas
Descrición detallada	Número de organizacións da sociedade civil organizada que viron reforzadas as súas capacidades no marco das intervencións da Cooperación Española.
Descricións adicionais	Contabilizaranse as entidades da sociedade civil organizada que participaron en actividades ou recibiron servizos da intervención destinados a fortalecer e reforzar o seu funcionamento e desempeño. Os tipos de entidades que entran neste indicador son: ▪ Organizacións non gobernamentais (ONG): son entidades independentes de goberno dedicadas a actividades humanitarias, de desenvolvemento e de defensa dos dereitos humanos. Poden ser nunha ampla gama de temas como a educación, a saúde, o medio ambiente, os dereitos humanos, a igualdade de xénero e moito máis. ▪ Asociacións de base comunitaria: son organizacións formadas por membros dunha comunidade para atender necesidades locais específicas. Estas asociacións traballan normalmente en áreas como o desenvolvemento económico local, a saúde comunitaria, a educación e a xestión dos recursos naturais. ▪ Movementos sociais: agrupacións de individuos que se reúnen para promover o cambio social e político en áreas específicas. Poden incluír movementos estudantís, sindicatos laborais, grupos feministas, movementos ecoloxistas, entre outros. ▪ Fundacións e fundacións filantrópicas: son organizacións sen ánimo de lucro que levan a cabo actividades de financiamento e apoio a proxectos de desenvolvemento. Poden ser fundacións familiares, corporativas ou comunitarias que canalizan recursos financeiros cara a iniciativas de beneficio social. ▪ Cooperativas: organizacións de propiedade colectiva que operan en diversos sectores, incluíndo a agricultura, o comercio, a vivenda e os servizos financeiros. As cooperativas promoven a participación democrática e a solidariedade entre os seus membros, contribuíndo ao desenvolvemento económico local e á redución da pobreza. ▪ Redes e plataformas: son coalicións de organizacións e actores individuais que traballan xuntos para abordar temas específicos de interese común. Estas redes poden facilitar a coordinación, o intercambio de coñecementos e a promoción de políticas públicas favorables ao desenvolvemento. ▪ Organizacións relixiosas e filantrópicas: institucións relixiosas e organizacións benéficas que levan a cabo actividades de desenvolvemento social, como a provisión de servizos de saúde, educación e asistencia humanitaria a comunidades desfavorecidas, incluída a capacitación dos seus membros. A continuación, indícanse algúns tipos de actividades no marco de programas ou intervencións de fortalecemento institucional: ▪ Capacitación e desenvolvemento de habilidades: ofrecer programas de capacitación en áreas como liderado, xestión de proxectos, recadación de fondos, comunicación eficaz, promoción e control e avaliación. Estas capacitacións poden ser presenciais ou virtuais e adáptanse ás necesidades específicas de cada organización.

	▪ Asesoramento e consultoría: ofrecer asesoramento técnico e consultoría especializada en áreas como desenvolvemento institucional, planificación estratéxica, deseño de programas, xestión financeira e elaboración de informes. Os consultores poden traballar individualmente con organizacións para abordar desafíos específicos e desenvolver solucións personalizadas. ▪ Acceso a recursos financeiros: facilitar o acceso ao financiamento mediante subvencións, doazóns, préstamos, investimento social e outras formas de financiamento. Isto pode incluír a identificación de oportunidades de financiamento, o desenvolvemento de propostas de proxectos sólidas e o fortalecemento da capacidade de xestión financeira. ▪ Redes e alianzas: promover a colaboración e o intercambio de coñecementos entre organizacións similares a través de redes e alianzas locais, nacionais e internacionais. Estas redes poden proporcionar oportunidades de aprendizaxe, compartir as mellores prácticas e fortalecer a incidencia política colectiva. ▪ Desenvolvemento de tecnoloxía e ferramentas dixitais: prestar apoio na implantación e o uso eficaz das tecnoloxías da información e comunicación (TIC), como sistemas de xestión da información, plataformas de colaboración en liña, redes sociais e ferramentas de control e avaliación. ▪ Fortalecemento das capacidades de incidencia política: capacitar ás organizacións para participar eficazmente nos procesos de incidencia política e defensa de dereitos. Isto pode incluír formación en estratexias de advocacy, lobbying, mobilización social e participación en espazos de toma de decisións. ▪ Apoio legal e administrativo: prestar asistencia legal en áreas como o rexistro de organizacións, o cumprimento normativo, a redacción de estatutos e contratos e a protección de dereitos. Tamén se pode prestar apoio administrativo na xestión de recursos humanos, loxística e administración de oficinas.
Unidade de medida	Número total de entidades (personalidade xurídica) Tipo de datos: cuantitativo, enteiro.
Nivel de desagregación	Non aplica
Recomendacións para a identificación ou a recollida	Só se deberán computar as entidades coas que se realizaron actividades de intervención destinadas especificamente a reforzar o seu funcionamento. Cóntanse as entidades, non as persoas asociadas que as compoñen. Se se traballa cunha entidade de segundo ou terceiro nivel, non se computan as entidades que a compoñen, senón que se contan como unha única entidade. NUNCA se deberá obter este indicador sumando outros indicadores IRC da cooperación española ligados a entidades da OSC, xa que ao non ser excluíntes induciríase unha múltiple contabilización. O dato para este indicador NUNCA pode ser menor que calquera outro IRC da cooperación española ligados a entidades da OSC recollido no marco da mesma intervención.
Vinculación con outros IRC	Non aplica